

Republic of the Philippines
Department of Environment and Natural Resources
Visayas Avenue, Diliman, Quezon City
Tel Nos. (632) 929-6626 loc. 2113; 1070 Fax (632) 926-2567
E-mail: officeofuseccuna@denr.gov.ph; website www.denr.gov.ph

MEMORANDUM

TO : THE REGIONAL EXECUTIVE DIRECTOR
DENR-Region IV-B MIMAROPA
1515 Roxas Blvd., Ermita, Manila

FROM : THE UNDERSECRETARY
Field Operations – Luzon, Visayas and Environment

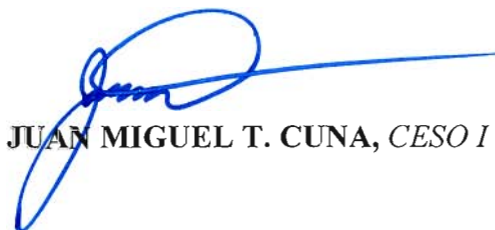
SUBJECT : REQUEST OF MR. PALOK A. BASAL FOR ASSISTANCE RE:
LAND DISPUTE IN BRGY. RANSANG, RIZAL, PALAWAN

DATE : FEB 23 2023

This pertains to the letter dated 07 December 2022 from the Presidential Complaint Center, Office of the President, Manila, addressed to the Honorable Secretary, received by this Office dated 10 February 2023, forwarding the attached letter of Mr. Palok A. Basal, regarding the above-mentioned subject.

May we refer the matter for appropriate action in accordance with the pertinent laws, rules and regulations on the matter. Kindly furnish this Office and the parties concerned of the action taken citing document tracking no. DENRCO-ASRMD-2022-032023 for record and monitoring purposes.

For compliance.

ATTY. JUAN MIGUEL T. CUNA, CESO I

Encls.: as stated

cc: Mr. Palok A. Basal
Brgy. Ransang, Rizal, Palawan
CP #: 0997-983-1205
noeldeveraa@yahoo.com

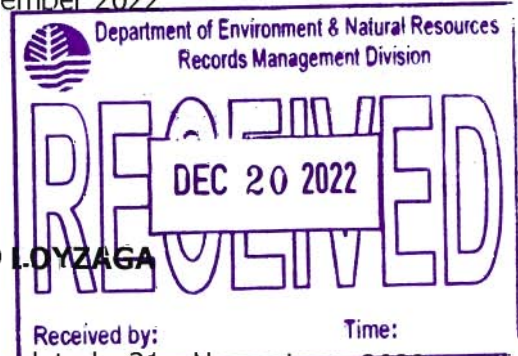
Presidential Complaint Center
Office of the President
Malacañang, Manila
PM-DAVE-12-07-2022-083
pcc@malacanang.gov.ph

Office of the Secretary
DENR

Office of the President
PRESIDENTIAL COMPLAINT CENTER
 Malacañang, Manila

07 December 2022

Secretary MA. ANTONIA YULO-LOYZAGA
 Department of Environment and Natural Resources
 Visayas Ave., Diliman
 1101 Quezon City

Thru: HEA JOSE JOAQUIN YULO LOYZAGA

Madam:

Respectfully forwarding the attached letter dated 21 November 2022, with enclosures, addressed to **PRESIDENT FERDINAND R. MARCOS, JR.**, for appropriate action, consistent with existing laws, rules and regulations on the matter, from **Mr. PALOK A. BASAL** of Barangay Ransang, Rizal, Palawan, seeking Presidential intercession relative to issues and concerns which, as stated therein, may be best coordinated/addressed by that Office.

A reply direct to the party/ies concerned, copy furnished the Center, citing **PCC Code No. PM-DAVE-12-07-2022-083**, will be highly appreciated. Expeditious action is requested in accordance with the provisions of Republic Act No. 11032, otherwise known as the Ease of Doing Business and Efficient Government Service Delivery Act of 2018 as implemented and enforced by the **Anti-Red Tape Authority**. Please be reminded that failure to timely respond to the public's concern shall be ground for administrative sanctions under existing laws and regulations.

Our cordial regards.

Very truly yours,

JAIME LLAGUNO MABILIN
 Director IV

Encl.:a/s
 Cc: party/ies concerned
 /dave

Note: Enclosures forwarded to agency thru mail

IMPORTANT

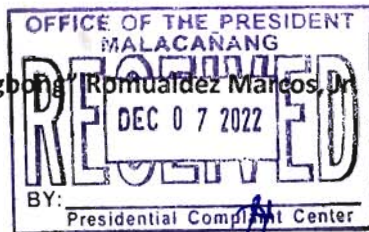
Information contained in this communication is privileged, confidential and intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed and others authorized to receive it. If you are not the intended recipient, you must not disclose or use the information contained in it. If you have received this communication in error, please notify the Presidential Complaint Center immediately and dispose this communication in accordance with the provisions of Republic Act 10173 otherwise known as the Data Privacy Act of 2012.

BAHAY UGNAYAN, JOSE P. LAUREL STREET, MALACAÑANG, MANILA
 Telephone Numbers: 736-8645 (Governance and Local Affairs Division);
 736-8603 (Social Services Division); Fax Number: 736-8621
 Email Address: pcc@malacanang.gov.ph

21 Nobyembre, 2022

His Excellency Ferdinand "Bongbong" Romualdez Marcos, Jr.
President
Republic of the Philippines

Mahal Na Pangulo:

Office of the President
REPUBLIC OF THE PHILIPPINES

OP Copy

12-5-22
ef

120522-MRO-29448

Taus-puso po akong humihingi ng paumanhin at pang-unawa sa mapangahas kong paggambala sa inyo kahit alam ko pong kulang na kulang ang panahon at atensyon ninyo para sa maraming suliranin na kinakaharap ng bansa. Tatanggapin kong maluwag sa kalooban ano man po ang kahihinatnan ng liham na ito. Ako po ay isang katutubong Palawan, may edad na, at halos walang pormal na pinag-aralan, subalit likas lang po akong palakaibigan at madaling makisalamuha't magtanung-tanong; bagay na nakakatulong nang malaki upang pangatawanan ang pangangalaga sa kapanan at karapatan ng anim ko pang mga kapatid, sampu ng aming mga pamilya.

Sumulat po ako sa inyo dahil sa kagustuhang magkaroon ng isang pinal, makatao, at makatarungang solusyon ang malaking suliraning bumabalot sa humigit-kumulang limandaang (500) ektaryang kalupaang pagmamay-ari ng aming pamilya ng maraming henerasyon na. Napakaganda po ng lupa na ito at angkop na angkop sa agrikultura, kaya't nakakapanghihinayang na nananatiling nakatiwangwang lamang ito; na halos walang produkto mga tatlong dekada na ngayon, mula noong nasadlak ito sa hindi makatarungang pag-aangkin ng mga taong minsan ay inunawa at pinagkatiwalaan ng pamilya namin subali't hindi tumupad ng pangako at katapatan sa kabutihan ng aming Ama. Kalakip po ng liham kong ito ang mga dokumento ng mga testimonyang naglalahad ng buong katotohanan hinggil sa kalupaang itong napapagitnaan ng dalawang malalaking ilog, at malapit lang sa kabayanan. Katabi rin lang po ito ng kongkretong National Highway na katatapos lamang.

Nag-aagawan, palipat-lipat at papalit-palit ang claim ng mga nakabili sanhi ng mga pagbebentang hindi naman naaayon sa tamang proseso dahil walang malinaw na batayan sa pagtukoy ng pagmamay-ari. Ito po ay nag-ugat sa kagagawan ng ilang mga lider at ilang mga kasapi ng mga asosasyong pilit na umaangkin sa buong kalupaan, samantalang isandaang (100) ektarya lamang ang pinahintulutan sa mga ito ng aming Ama na sakahin noong una pa lang; mga taong nagkaganito man ay malaki pa ring di hamak ang nagawang kabutihan dahil napa-"reclassify" din naman nila ang nasabing kalupaan at ito nga ay Alienable and Disposable na ngayon; bagay na mahirap naming magawa, kung magagawa man.

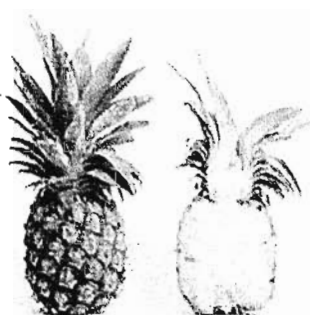
Kaya't bilang kinatawan ng aming angkan, nagpasya po akong magpatulong sa dalawang retiradong kaibigang pinaniniwalaan kong may sapat na kaalaman, pang-unawa at tamang pananaw, at tulong-tulong na binuo namin ang isang "win-win solution" na inaakala naming magbibigay ng patas na pagkakataon sa lahat ng kinaukulan. Ang isa rito ay si **Ginoong Efren Cordeta** (Mobile 09183823583), dating Department Manager ng Warehousing & Cold Storage, Packaging and Shipping Operations ng Dole Philippines (Dolefil) sa ilalim ng General Manager noong si **Ginoong Senen C. Bacani**, na minsa'y naging Secretary of Agriculture din. Nakausap din po ni Mr. Cordeta ang kakilalang Regional Executive Director DA MiMaRoPa na si **Ginoong Antonio Gerundio**, bago pa man nagretiro ang butihing Direktor noong Agosto 16, 2022; patungkol sa posibilidad ng pagtatatag ng industriya ng pinya sa bayan ng Rizal. Kaya't kalakip po sa sulat kong ito ang dalawang basic documents na ginamit nila sa kanilang pag-uusap ("**Proposal...**" and "**Compelling Reasons...**"). Ang isa pang kaibigang sinasabi ko ay si **Ginoong Rudy Sanico** (Mobile 09285519743), na nagtrabaho bilang Section Manager for Pineapple Plantation Operations ng Del Monte, at marami pang pribadong kumpanya, bago siya pumasok at nagsilbi sa Pamahalaan bilang National Director, Air Sector, DOTr, mula taong 1998 hanggang sa siya'y nagretiro noong 2004.

Mataas po ang tiwala at respeto namin sa kakayahan, katapatan at tamang pananaw ng kasalukuyang pamunuan ng Pamahalaang Bayan, sa pangunguna ni **Kgg. Norman S. Ong**, kaya't lubos ang paniniwala naming ito na ang tamang panahon para matuldukan ang napakatagal nang problemang ito, na maaaring maging isang "social volcano" na puwedeng sumabog ano mang oras kapag hindi naagapan. Sa kabilang dako naman, napakagandang oportunidad po ito upang maituwid sa tamang direksyon ang nasasayang na enerhiya, sipag at pagsisikap ng lahat na nagbuwis na ng pagod pera at panahon para sa kaipala'y mailap na progresong sa ngayon ay abot-kamay na, kung kakasihan ang lahat ng Panginoon.

Lubos na gumagalang at nagpapasalamat,

Palok Basal
PALOK A. BASAL (MOBILE NO. 09979831205 / 09562157501)

Cc: Her Excellency VP Sara Z. Duterte; Hon. Governor Dennis M. Socrates; Hon. Mayor Norman S. Ong

**COMMODITY MODULE ON
PINEAPPLE PRODUCTION
(For Table Consumption)**

- 1.1 Scientifically known as "ANANAS COMOSUS" and locally known as "pinya, piña, nanas, and ananas". Also known as the "King of of All Fruits" because its spiky-leaved crown;
- 1.2 Ranks 2nd as the most popular and important export tropical fruit next to banana;
- 1.3 There are more than 100 varieties, but among the pineapple varieties commercially grown in the country are: a) Smooth Cayenne (Hawaiia /F200) known to be the best variety for canning; b) Queen (Formosa) is best served fresh; c) Red Spanish (Native) is the cone-shaped variety and considered of medium quality; d) Cabezona, the largest type variety which measures approximately 8-12 inches high when fully matured; e) MG3 variety is the new hybrid strain pineapple known as "Tropical Gold Pineapple" which is sweeter, of golden skin color when mature and has longer shelf life than other varieties.
- 1.4 MG3 was developed by the now defunct Pineapple Research Institute based in the University of Hawaii funded by contributions from Dole, del Monte and Maui Pineapple, whose corresponding 20-year patent exclusivities have already expired thus allowing other industry players to propagate this variety of choice for the fresh fruit market.

II. PRODUCTION AREAS

- 2.1 The world pineapple production was estimated at 18 million MT.
- 2.2 Leading pineapple producers include Thailand, Brazil, Philippines, India, Costa Rica and China.
- 2.3 Domestic pineapple production was 2,458,422 MT in 2013, planted to a total area of 60,750 hectares (*data from BAS*).
- 2.4 Top five (5) producing regions:

Rank	Region	Volume (in MT)	% Contribution
1	Northern Mindanao	1,341,569	54%
2	Soccsksargen	806,075	33%
3	Bicol Region	124,960	5%
4	Calabarzon	88,238	4%
5	Davao Region	28,078	1%

Note: Northern Mindanao and Southern Mindanao comprise the country's major producers of pineapple for export while southern Tagalog basically serves Metro Manila's fresh fruit markets.

- 2.5 The country's total export volume for pineapple is 698,000 MT. More than half is exported fresh at a total volume of 414,000 MT valued at US \$145 million. These

exports represent only 17% of the total domestic pineapple production.

2.6 Philippines is 2nd to Thailand in terms of processing pineapple into puree, dried, juice, concentrates, canned products and fruit cocktail in syrup that is intended for export; and

2.7 Per capita consumption is 10.81 kg/year or 29.62 grams/day.

III. TECHNICAL REQUIREMENTS

3.1 Soil Requirement

- Well-drained, clay loam and sandy loam soil
- pH that ranges from 4.5 to 6.5
- Not prone to flooding / waterlogged conditions

3.2 Terrain

- Low plains with alternating rolling topography

3.3 Elevation

- Can be cultivated in an area with an altitude of 20-600 meters (60 to 2,000 feet) above sea level.

3.4 Planting Distance

- Distance between rows: 16 to 18 inches or 41 - 46 cm.
- Distance between plants: 10 inches or 25 cm.

3.5 Plant Population

- Population density of approximately 75,000 plants per hectare.

3.6 Production cycle

- Plant crop - 16 months
- 1st Ratoon - 14 months

3.7 Planting Season

- Planting is done at the start of rainfall from May to June. In areas where rainfall is evenly distributed, planting may be done anytime of the year.

IV. FINANCIAL REQUIREMENTS

4.1 Technical Assumptions

4.1.1. Variety - **MG3** (for table consumption)

4.1.2. Plant Population per Hectare - 75,000 hills

4.1.3. Estimated Yield per Hectare based on **70,000** hills net of mortality and non-flowering plants

- Plant crop - **116.90** MT
- 1st Ratoon - **86.80** MT

4.1.4. Average Weight per Fruit

- Plant crop - **1.67** kg
- 1st Ratoon - **1.24** kg

4.1.5. Selling Price per Kilo

- Exportable
Premium Grade - **₱ 24.00** /kg

- Non-Premium Grade - ₱ 22.00 /kg
- Local Sales - ₱ 12.00 /kg

4.2 FINANCIAL ASSUMPTIONS

4.2.1. Labor cost per Man-day: ₱ 330.00

Breakdown: Reference - *National Wages and Productivity Commission*

PARTICULARS	Amount
Minimum Wage Rate for Plantation Workers, Agriculture	₱ 279.00
SSS Contribution	19.00
Pag-Ibig	4.00
Philhealth	4.00
13-month Pay	24.00
Total	₱ 330.00

4.2.2. Planting Materials - ₱ 11.00 /piece - landed cost @ Rizal, Palawan

4.2.3. Fertilizers

BRAND	Amount
Ammonium Sulfate	₱ 787.50 /bag
Di-Ammonium Phosphate	2,712.50 /bag
UNIK Application	2,485.00 /bag
Boron	189.00 /kg
Krista	43.75 /kg
MgSO4	32.20 /kg
Nitrabor	45.50 /kg
Stopit	350.00 /kg
Urea	2,415.00 /bag
Winner	50.05 /kg
ZnSO4	61.60 /kg
Hydran	2,380.00 /kg

4.2.4. Chemicals

BRAND	Amount
Karmex	₱ 1,263.50 /kg
Ametryn	1,137.50 /kg
Hoestick	568.75 /liter
Hyvar X	3,888.50 /kg
Round-up	647.50 /liter
Ethrel	1,925.00 /liter
H3PO4	158.03 /liter

4.2.5. Other Expenses

- Land Rental - ₱ 15,000.00 /year/hectare
- Packing Materials - ₱ 18.03 /box

4.3 Farm Plan, Budget and Financial Projections. Refer to **Annex A & B** for the details

PARTICULARS	AMOUNT	
	Plant Crop	1st Ratoon
Labor Inputs	₱ 266,792.75	₱ 192,116.11
Material Inputs	992,744.19	167,744.19
Other Costs	172,517.61	123,967.57
Total	₱ 1,432,054.56	₱ 483,827.88

4.4 Financial Ratios. Refer to **Annex C to D** for the details

PARTICULARS	AMOUNT	
	Plant Crop	1st Ratoon
Net Income	₱ 889,761.44	₱ 1,153,438.52
Return on Investments	61%	231%
BEP Price	₱ 12.43	₱ 5.76
BEP Yield, in Kg	70,326	24,513

4.5 "Virtual Sale" equivalent of Php900,000 per hectare in terms of 75,000 planting materials replacement to the LGU right after harvest, and the avoided cost for 150,000 more for own use (expansion purposes) in the assumption that each surviving plant crop, at least, produces 3+ suckers/slips.

V. OTHER RELEVANT INFORMATION

5.1 The project will be duly supported by experienced Production & Technical teams, and Marketing Agreement/s with respectable firms with proven track-records.

5.2 References

- Nature's Fresh Pineapple, Inc. Farm Plan and Budget
- Pineapple Grower's Manual, prepared by Max Limpag and Elvis Dy
- Agribusiness Investment Profile, prepared by Department of Agriculture
- Performance of Agriculture, Bureau of Agricultural Statistics, downloaded
- The Pineapple, prepared by Food and Agriculture Organization of the Philippines, downloaded from Google website

PINEAPPLE PRODUCTION - For Table Consumption
Farm Plan and Budget

Annex A

PARTICULARS	Unit	Quantity	Unit Cost	Amount
PLANT CROP				
A. Labor Inputs				
A.1. Land Preparation				
Deep Plowing	Hectare	1	₱ 10,000.00	₱ 10,000.00
Harrowing	Pass	2	5,000.00	10,000.00
Bedding Preparation	Hectare	1	6,000.00	6,000.00
Sub-Total				26,000.00
A.2. Planting				
Hauling of Planting Materials	MD	2	330.00	660.00
Planting	MD	18	330.00	5,904.64
Rogueing	MD	2	330.00	660.00
Sub-Total				7,224.64
A.3. Plant Care and Maintenance				
Spraying				
Weed Control	MD	3	330.00	990.00
Foliar Spraying	MD	10	330.00	3,321.36
Fungicide Application	MD	3	330.00	990.00
Handweeding	MD	136	330.00	45,022.90
Chopping / Slashing	MD	8	330.00	2,640.00
Fertilizing	MD	29	330.00	9,595.04
Forcing	MD	5	330.00	1,650.00
De-greening	MD	3	330.00	990.00
Fruit Care	MD	22	330.00	7,380.80
Sub-Total				72,580.11
A.4. Harvesting				
Hauling	MD	89	330.00	29,277.19
Trucking	Trip	29	4,000.00	116,900.00
Sub-Total				160,988.00
Total Labor Inputs				₱ 266,792.75

PINEAPPLE PRODUCTION - For Table Consumption
Farm Plan and Budget

Annex A1

PARTICULARS	Unit	Quantity	Unit Cost	Amount
PLANT CROP				
B. Material Inputs				
B.1. Planting Materials	Pc	75,000	₱ 12.00	₱ 900,000.00
B.2. Fertilizers				
AS Application	Bags	7.83	₱ 787.50	₱ 6,164.65
DAP Application	Bags	3.80	₱ 2,712.50	10,313.55
UNIK Application	Bags	7.83	₱ 2,485.00	19,452.89
Boron	Kg	14.26	₱ 189.00	2,694.83
Krista	Kg	167.75	₱ 43.75	7,338.87
MgSO4	Kg	150.97	₱ 32.20	4,861.27
Nitrabor	Kg	201.29	₱ 45.50	9,158.91
Stopit	Kg	2.24	₱ 350.00	782.81
Urea	Kg	838.73	₱ 48.30	40,510.55
Winner	Kg	89.46	₱ 50.05	4,477.69
ZnSO4	Kg	14.54	₱ 61.60	895.54
Hydran Application	Bags	10.65	₱ 2,380.00	25,338.08
Sub-Total				131,989.62
B.3. Chemicals				
Karmex	Kg	5.03	1,263.50	6,358.39
Ametryn	Kg	2.52	1,137.50	2,862.16
Hoestick	Liter	0.56	568.75	318.02
AS Application	Kg	50.32	15.75	792.60
Hyvar X	Kg	2.24	3,888.50	8,697.05
Round-up	Liter	10.06	647.50	6,516.91
Ethrel	Liter	4.75	1,925.00	9,149.12
H3PO4	Liter	6.71	158.03	1,060.32
Sub-Total				35,754.57
B.4. Other Costs				
Input Delivery Cost	Bags	36	61.25	2,191.88
Packing Materials	Box	9,449	18.03	170,325.74
Land Rental	Hectare	-	15,000.00	-
Sub-Total				172,517.61
Total Material Inputs				₱ 1,240,261.80
TOTAL PROJECT COST				₱ 1,507,054.56

Note: 1/ Planting Materials are sourced from South Cotabato private nurseries

PINEAPPLE PRODUCTION - For Table Consumption
Farm Plan and Budget

Annex B

PARTICULARS	Unit	Quantity	Unit Cost	Amount
1ST RATOON				
A. Labor Inputs				
A.1. Plant Care and Maintenance				
Spraying				
Weed Control	MD	3	330.00	990.00
Foliar Spraying	MD	10	330.00	3,321.36
Fungicide Application	MD	3	330.00	990.00
Handweeding	MD	136	330.00	45,022.90
Chopping / Slashing	MD	8	330.00	2,640.00
Fertilizing	MD	29	330.00	9,595.04
Forcing	MD	5	330.00	1,650.00
De-greening	MD	3	330.00	990.00
Fruit Care	MD	22	330.00	7,380.80
A.2. Harvesting	MD	66	330.00	21,728.75
Hauling	MD	33	330.00	10,991.25
Trucking	Trip	22	4,000.00	86,800.00
Sub-Total				192,116.11
Total Labor Inputs				192,116.11
1ST RATOON				
B. Material Inputs				
B.1. Fertilizers				
AS Application	Bags	7.83	787.50	6,164.65
DAP Application	Bags	3.80	2,712.50	10,313.55
UNIK Application	Bags	7.83	2,485.00	19,452.89
Boron	Kg	14.26	189.00	2,694.83
Krista	Kg	167.75	43.75	7,338.87
MgSO4	Kg	150.97	32.20	4,861.27
Nitrabor	Kg	201.29	45.50	9,158.91
Stopit	Kg	2.24	350.00	782.81
Urea	Kg	838.73	48.30	40,510.55
Winner	Kg	89.46	50.05	4,477.69
ZnSO4	Kg	14.54	61.60	895.54
Hydran Application	Bags	10.65	2,380.00	25,338.08
Sub-Total				131,989.62
B.2. Chemicals				
Karmex	Kg	5.03	1,263.50	6,355.39
Ametryn	Kg	2.52	1,137.50	2,866.56
Hoestick	Liter	0.56	568.75	318.32
AS Application	Kg	50.32	15.75	792.60
Hyvar X	Kg	2.24	3,888.50	8,697.05
Round-up	Liter	10.06	647.50	6,513.91
Ethrel	Liter	4.75	1,925.00	9,143.12
H3PO4	Liter	6.71	158.03	1,060.32
Sub-Total				35,754.57
B.3. Other Costs				
Input Delivery Cost	Bags	36	61.25	2,191.88
Packing Materials	Box	6,756	18.03	121,775.70
Land Rental	Hectare	-	15,000.00	-
Sub-Total				123,967.57
Total Material Inputs				291,711.77
TOTAL PROJECT COST				483,827.88

PINEAPPLE PRODUCTION - For Table Consumption
Cost and Return Analysis

Annex C

PRODUCTION

In Metric Tons

Exportable
Local Sales
Rejects

SALES

Exportable

Premium Grade = 60%

52,605 kgs @ ₱ 24.00 /kg
36,456 kgs @ ₱ 24.00 /kg

Non Premium Grade = 40%

35,070 kgs @ ₱ 22.00 /kg
24,304 kgs @ ₱ 22.00 /kg

Local Sales (Net of Rejects)

25,718 kgs @ ₱ 12.00 /kg
20,311 kgs @ ₱ 12.00 /kg

GROSS SALES

Less: Cost of Production

Labor Inputs
Material Inputs

GROSS INCOME

Less: Other Expenses

Interest Expense
Insurance

NET INCOME

Return on Investment

BEP Yield in Kgs

BEP Price in Peso

PLANT CROP	FIRST RA TOON
117	87
88	61
26	20
4	6
₱ 1,262,520.00	₱ 874,944.00
₱ 771,540.00	₱ 534,688.00
₱ 308,616.00	₱ 243,734.40
₱ 2,342,676.00	₱ 1,653,366.40
₱ 1,507,054.56	₱ 483,827.88
266,792.75	192,116.11
1,240,261.80	291,711.77
₱ 835,621.44	₱ 1,169,538.52
₱ 20,860.00	₱ 16,100.00
20,860.00	16,100.00
₱ 814,761.44	₱ 1,153,438.52
53%	231%
73,956	24,513
₱ 13.07	₱ 5.76

PINEAPPLE PRODUCTION - For Table Consumption
Projected Cash Flow Statement

Annex D

Cash Inflow

Harvest Income
Production Loan

Total

Cash Outflow

Production Expenses

Net Cash Flow Before Debt Service

Less: Debt Servicing
Principal
Interest

Total Debt Servicing

Cash End

Debt Service Cover

PLANT CROP	FIRST RATOON
₱ 2,342,676.00	₱ 1,653,366.40
-	-
₱ 2,342,676.00	₱ 1,653,366.40
1,527,914.56	499,927.88
814,761.44	1,153,438.52
-	-
-	-
₱ -	₱ -
₱ 814,761.44	₱ 1,153,438.52
-	-

PROJECT PROPOSAL FOR THE ESTABLISHMENT OF A VIABLE PINEAPPLE INDUSTRY AT RIZAL,
PALAWAN USING THE MG3 VARIETY

Conditions/Assumptions/Parameters:

1. An initial 120 hectares, involving 120 individual contracted farmers correspondingly, are proposed to be planted to the MG3 variety which is the variety best suited for the strict and rigorous conditions/demands of the fresh fruit market. We consider this the appropriate number of hectares needed to sustainably expand plantation areas and establish a viable pineapple industry in Rizal, Palawan while minimizing start-up cost exposure.
2. We are earnestly requesting for a grant from the Department of Agriculture covering the Planting Materials requirement of Nine Million pieces with a total landed cost (at Rizal) amounting to Ninety-Nine Million Pesos at P11/piece, at the planting density of 75,000 pieces per hectare.
3. Plantation area expansion shall be two-pronged. Right after the Plant Copp fruits are harvested (upon maturity at 16 months), the farmer "harvests" three or at least four new planting materials (slips/suckers) from each plant, leaving one with the mother plant to grow into the first ratoon (that ensures subsequent plantation expansion, whether he/she opts to plant himself/herself, or sells to other farmers in the industry standard price of P7/pc, which is understandably lower because of the absence of shipping cost), and gives him a total of at least 225,000 pieces harvested, which he has to give back as a "three-for-one" one-time replacement for the 75,000 pieces originally purchased from South Cotabato by the LGU (via a DA grant or via its own IRA, or a combination of both). The LGU shall in turn award these to other ready interested/qualified farmers for immediate planting, at 75,000 pieces each, that in due time must also be replaced right after their first harvest accordingly, on a one-time "three-for-one" arrangement; a practice that shall continuously be adopted by the LGU to accommodate all qualified/interested farmers, and ensure the effective expansion of plantation areas throughout the entire municipality. The multiplication of MG3 plantation areas shall thus be exponential.
4. Initially, we want to enter the comparatively less prohibitive fresh fruit market (in terms of infra-support facilities) as against the infra-heavy processed pineapple market. We shall target the latter once we become adequately prepared.
5. The Land Bank of the Philippines' existing Agricultural Competitiveness Enhancement Fund (ACEF) allows a loan package to each individual farmer up to 90% of the total project cost, but not more than One Million Pesos. The cost of labor, materials (excluding planting materials or seedlings) and other expenses including crop insurance as shown in our prepared Farm Plan and Budget/Business Plan only amount to P627,914.55 per hectare, and can thus be borrowed by the farmer from the Land Bank at 2% annual interest rate, which the LGU can help facilitate through a bank loan guarantee (if still necessary), in addition to the stipulated (by Land Bank) Collateral which is a combination of Insurance Proceeds like that of the PCIC, if applicable, and the Assignment of Expected Produce, which are all doable. The following are the documentary requirements for the individual farmer to qualify, according to the Land Bank: a) Farm Plan and Budget or Business Plan b) Duly notarized affidavit/statement under oath that he/she does not have any outstanding loan/indebtedness with any lending institution for the same project.

6. As an overriding condition however, it must be understood that only individual farmers with proven technical expertise/knowhow, or the equivalent training to be conducted by technical experts/resource persons and duly certified by the Municipal Agriculturist and approved by the Municipal Mayor shall qualify to be contracted. Additionally, he/she must strictly adhere to, and comply with, any and all instructional manuals and established protocols, rules and regulations provided for the purpose of assuring the success of the program. Any substantiated/proven willful violation, attempt or gross negligence on the part of the contracted farmer that could subvert or derail the program in any way, shall authorize the total takeover by the LGU, at any given stage of the 16-month gestation period of the contracted Plant Crop, including the possible confiscation of the farm itself, depending upon the severity of the infraction/neglect. It has to be understood that this is a serious program and no less demands transparency and serious commitment across the board.

NOTE: These are an initial draft for a more detailed and precise Project Implementation Guideline that can only be possible after substantial discussions with the good DA Mimaropa Regional Executive Director and the LGU, represented for obvious practical reasons by the Mayor-elect and the LGU's Municipal Agriculturist.

COMPELLING REASONS FOR THE ESTABLISHMENT OF A PINEAPPLE INDUSTRY USING THE MG3 VARIETY AT RIZAL, PALAWAN

1. Rizal has considerably acidic soil that is most suitable for the growing of pineapple. Proof of this is the excellent result of a quality check conducted by a representative of an independent private grower/exporter of fresh pineapple from Tupi, South Cotabato about 5 years ago. Fifty-seven pieces of sample fruits were picked from a 20-year-old patch at Barangay Campong-Ulay, and all fifty-seven passed for texture, porosity, mouth feel, color, brix/acid ratio and over-all fruit appearance; albeit of an inferior variety compared to the MG3. These fifty-seven fruits belonged to the smooth cayenne (Hawaiian) variety presumably descended from the crowns of fresh fruit regularly supplied years ago to the servicemen at the U.S. Coastguard LORAN Station (1946-1971) at Tarumpitao Point, Barangay Punta Baja by the United States Defense Support Center (USDSC) from plantations of American Companies in Hawaii, and propagated since then by the locals for home consumption and for some occasional local sale. As an added bonus, because Rizal's soil type produces pineapple with the correct brix/acid ratio required for the present-day fresh fruit markets (especially in the Middle-East, Europe and U.S.A.), the prohibitive cost of remedial soil acidification (Urea application) invariably done to the predominant base soils of Southern Mindanao (South Cotabato) plantations just to meet this important requirement is avoided.
2. As indicated in No. 1 above, despite minimal inputs, Pineapple at Rizal still produces good quality fruit even beyond the first ratoon fruiting cycle, whereas pineapple plantations in South Cotabato are "knocked down" or plowed under by big tractors with huge disc harrows and replanted all over again after allowing some time for the adequate decomposition of the previous crop plowed under after having produced only two fruiting cycles: one plant crop and one ratoon. Their reason is simple: most second ratoons show a lot of non-differentiated fruits already, meaning fruit quality becomes inconsistent, thus putting their market image unnecessarily at risk if these were to be shipped. There is a major advantage for us here that is worth careful pursuit because of the enormous economic gains it could translate to. Imagine adopting a ten-fruited-cycle, assuming that all minimum quality parameters are met; adding or reducing the number of ratoon as may be appropriate, depending on how it actually pans out.
3. Compared to other high value crops, pineapple is relatively easy to grow. Being a kind of cactus or desert plant (bromeliad), it can withstand even the harshest of droughts. One still has to see a plant whose leaves have wilted due to prolonged dry spells. Usually these only turn reddish. For example, way back in 1972-73, there was an 8-month long drought in South Cotabato such that even forest trees succumbed. Dolefil's total fruit tonnage of course dropped due to smaller fruits; but the hardy pineapple still bore fruit nonetheless saving the company from possible financial straits.
4. Rizal's Low plains and alternating rolling topography provide the ideal 20 to 500 meters altitude range where pineapple thrives, below two major mountain range watersheds (Mantalingahan and Bulandiao) that are adequately drained by a dozen evenly distributed river systems for all of its 11 barangays along the municipality's 150-km coastline. It has a 127,000-hectare terrestrial territory, roughly half of which, or around 60,000 hectares would qualify for pineapple farming. If say, for practical reasons only 25% of the qualified area is dedicated to pineapple to give way to other crops, it still is a whopping 15,000 hectares that could already put Rizal in the big leagues of the country's pineapple producers.
5. Evenly distributed annual rainfall pattern that allows planting any day of the year.
6. The all-important introduction of a system of concreted highway and bridges that are now very near completion (thanks to the Build, Build, Build program of the National Government) and connects all barangays to the nearby International Shipping Port at Buliluyan, Bataraza

(and to two other possible ports within Rizal municipality itself should the planned Agro-Industrial Economic Zone at Barangay Ransang and the requested upgrade of the Municipal Port at Punta Baja push through) makes the establishment of this Agro-industrial crop finally within reach.

7. Rizal's proximity to the Palawan Passage along the West Philippine Sea, that veritable maritime highway that not only gives us an unrivaled access to practically all markets/economies of the world (especially rapidly-industrializing China) but also impacts on transport cost and product freshness especially critical in the fresh fruit market; factors that additionally work to our advantage.
8. While on the one hand, Rizal's underdeveloped Agriculture is not something to crow about, on the other side of the equation is the enviable opportunity to jumpstart its development via a proven **high-value, low risk** Agro-industrial commodity at our disposal; much like beginning with a clean slate, so to speak. There are a lot of idle lands just waiting to be harnessed to transform and catapult our anemic local economy into its rightful place among the country's top performers. All efforts at fund sourcing therefore, from grants to Land Bank loans, etc., and aggressively enlisting the key participation of the private sector (PPP) must be put to bear- all hands on deck. One very important, if not the most important, factor is the political will to make the most crucial decision to commit to this undertaking, and to focus on the relentless pursuit/execution of the same.
9. The relatively short gestation period (only 16 months from planting till harvesting for Plant Crop, and a shorter one of only 14 months for ratoon) makes this potentially perennial (through multiple ratoons) high value crop very attractive indeed, and worthy of serious consideration, to say the least.
10. Being already one of the best sources for Vitamin C, added popularity resulted from the research of a team of Australian doctors and scientists, and boosted the worldwide demand for this aromatic tropical fruit. According to the team, eating pineapple help greatly in making the body counter COVID-19.

17 Nobyembre, 2022

KGG. NORMAN S. ONG

Punongbayan
Rizal, Palawan

Kagalang-galang at Mahal Na Punongbayan:

Tanggapin po ninyo ang taus-puso kong pagpipitagan at ang dalanging kayo ay nasa mabuting kalagayan.

Bilang kinatawan ng mga anak ng yumaong Kadil Basal, hinihiling ko po ang inyong malawak na pang-unawa, upang lubusang maipabatid sa inyo at sa iba pang mga kinauukulan, ang paninindigan ng buong pamilya sa mga bagay na inilalahad ko sa pagkakataong ito. Nagsusumamo rin po akong umakasyon sana kaagad ang Lokal na Pamahalaan ng Rizal, Palawan, kaakibat ang mga kinauukulang ahensya ng Pamahalaan, upang maituwid sa tamang landas ang lahat na kinauukulan hinggil sa bagay na ito; at magtulungan at walang iwanan tungo sa kaunlaran; isang totoong "win-win solution".

Naniniwala po akong sa tinagal-tagal ng panahon na magkasamang namumuhay nang mapayapa ang ating mga pamilya sa Barangay Ransang kung saan kayo ay ipinanganak, alam po ninyong kahit minsan ay walang seryosong sigalot na kinasangkutan ang aming angkan laban ninuman, o di kaya'y nasangkot sa anumang kaguluhan tungkol sa lupa. Ito po ay dahil sa nakagisnan naming hinahon ng aming Ama, at ang pagpapahalaga nito sa patas na usapan. Ang Ama po namin ay may isang salita.

Subali't sa pagkakataong ito, dapat malaman ng lahat na kinauukulan ang buong katotohanan tungkol sa lupa naming matagal nang hindi napapakinabangan ng pamilya dahil sa pagkaka-abuso sa kabutihan at pang-unawang ipinagkatiwala namin noon, kaipala'y hindi naman sinuklian ng katapatan ng mga taong kinauukulan. Ang tinutukoy ko po ay ang 512.8 ektaryang lupang na-"reclassify" na Alienable and Disposable (A&D) sa ilalim ng R.A. 9322.

Upang madaling matukoy, kalakip po ng sulat kong ito ang mga mapang resulta ng pinal na survey na ginawa ng DENR-MiMaRoPa at NAMRIA (bilang Annex "A", may 15 na sipi), kung saan ay kasama po ako sa "local team" na tumulong sa pag survey nito.

Kalakip din po ng sulat kong ito ang **Sinumpaang Pagsasalaysay ng Paninindigan** naming pitong magkakapatid (bilang Annex "B", may pitong pahina) hinggil sa bagay na ito, kung saan, sa kabila ng lahat, ay pinahahalagahan pa rin namin ang kapakanan ng lahat na pangunahing kinauukulan, lalung-lalo na ang pangkalahatan at pangmatagalang kapakanan at kinabukasan ng buong sambayanan ng Rizal, Palawan.

Kalakip na rin po ang testimonya (bilang Annex "C1" hanggang "C5") ng ilang may katungkulan, o dating may katungkulan na mga taong may malalim na kaalaman sa mga pangyayari at magpapatunay sa mga katotohanang may kinalaman sa lupang ito.

Lubos na gumagalang, nagpapasalamat at umaasa sa inyong agarang aksyon sa bagay na ito,

Palok Basal
PALOK A. BASAL

*MOBILE NO. 09979831205
09262157501*

Cc: His Excellency President Ferdinand Romualdez Marcos, Jr. *A*

Her Excellency Vice-President Sara Z. Duterte

Hon. Senator Cynthia A. Villar, Chairperson, Committee on Agriculture

The Director-General, Philippine Economic Zone Authority (PEZA)

Hon. Dennis M. Socrates, Governor, Palawan

Hon. Leoncio N. Ola, Vice-Governor, Palawan

Hon. Jose Ch. Alvarez, Congressman, 2nd District, Palawan

Hon. Maria Gracia M. Zapanta, Vice-Mayor, Rizal, Palawan

Hon. Viola C. Layacan, Punong Barangay, Brgy. Ransang, Rizal, Palawan

ARD-TS Vicente B. Tuddao, DENR MiMaRoPa

Mr. Zaldy Cayatoc, PENRO, Palawan

Mr. Renato Gonzaga, OIC CENRO, Quezon-Rizal, Palawan

Engr. Anita Iringan, DENR MiMaRoPa

Engr. Ernesto Villarico, NAMRIA

File

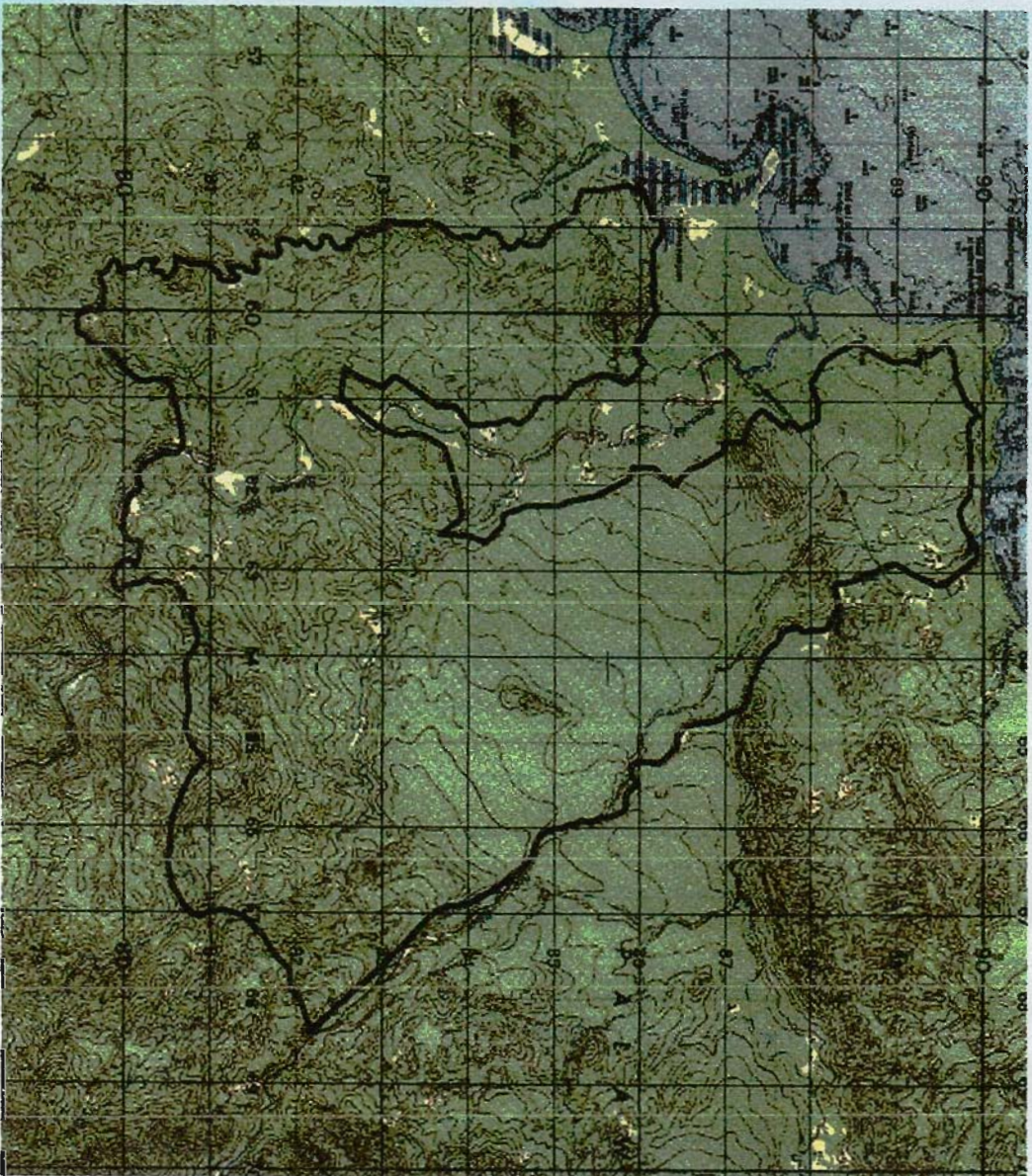
NOTE: ALL WITH COMPLETE ATTACHMENTS (ANNEXES).

**LAND CLASSIFICATION SURVEY OF
RA 9322, BARANGAY RANSANG
RIZAL, PALAWAN**

**Engineer ERNESTO S. VILLARICO
Foresters FORTUNATO P. JORDAN, JR.
DELFIN T. CASTICIMO
JAMES NICOLAS ESTACIO
FELICIANO PERILLA JR.**

~~ANNEX~~
A
15 PAGES
PAGE 1

RA 9322, BARANGAY RANSANG RIZAL, PALAWAN

LEGEND:

Project No. 13-G
Block - A
FORESTLAND
LC 2874

AREA OF RA 9322

RA 9322, BARANGAY RANSANG RIZAL, PALAWAN

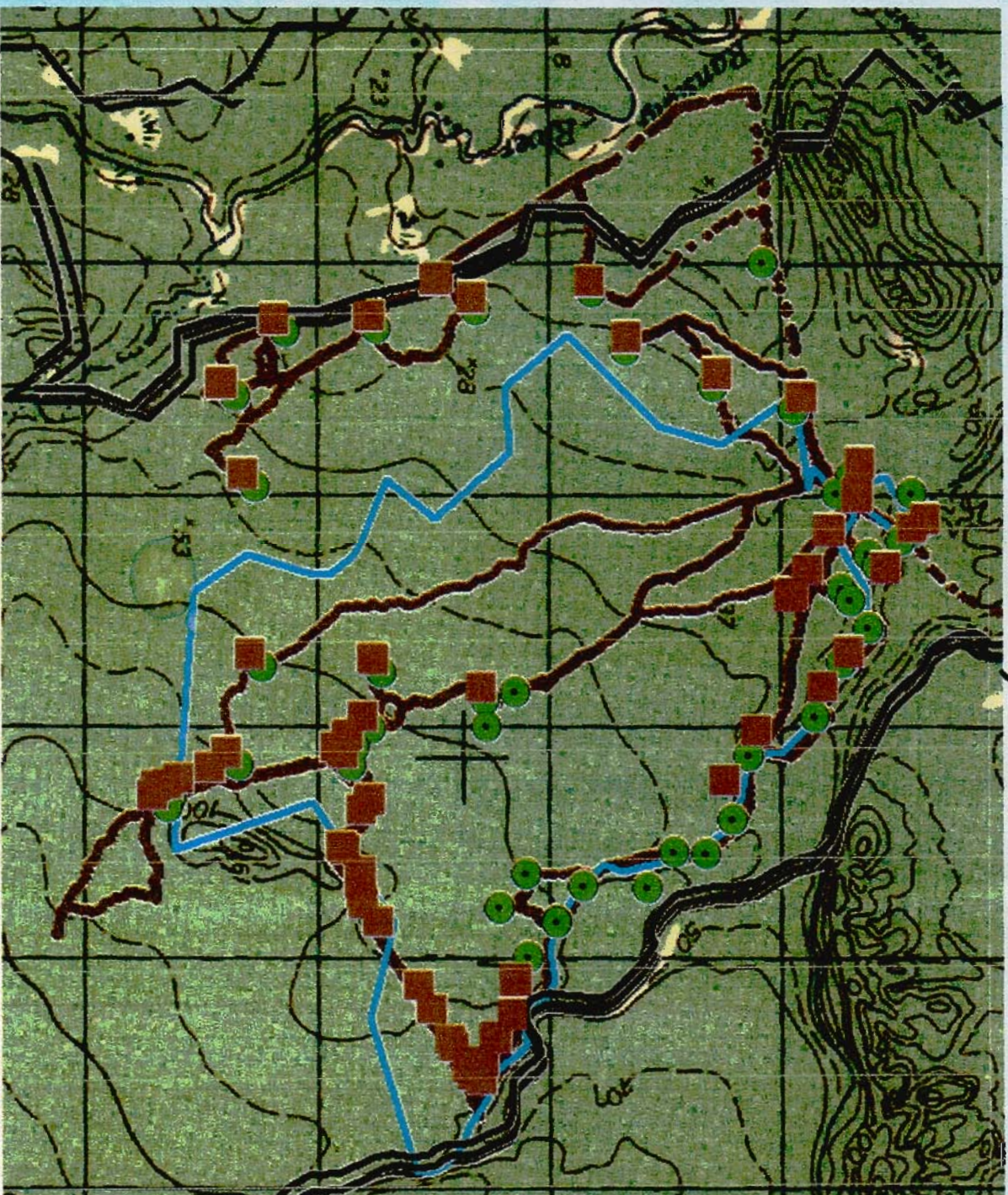
LEGEND:

— TRACKING

— PROPOSED AREA

RA 9322

RA 9322, BARANGAY RANSANG RIZAL, PALAWAN

LEGEND:

- TRACKING
- PROPOSED AREA
- WAYPOINT
- " PICTURES

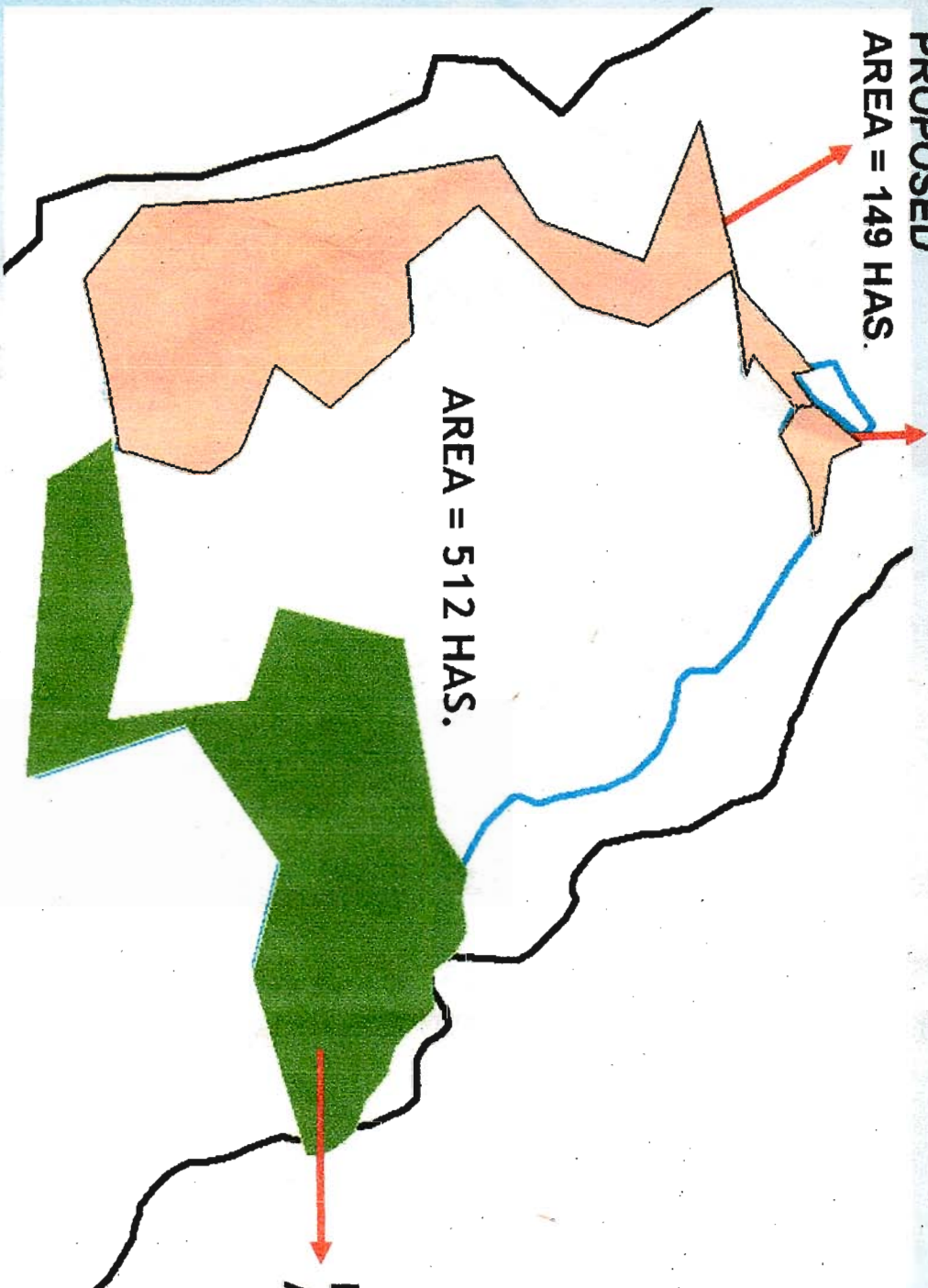
RA 9322, BARANGAY RANSANG RIZAL, PALAWAN

AREA INCLUDED
OUTSIDE OF THE ORIGINAL
PROPOSED

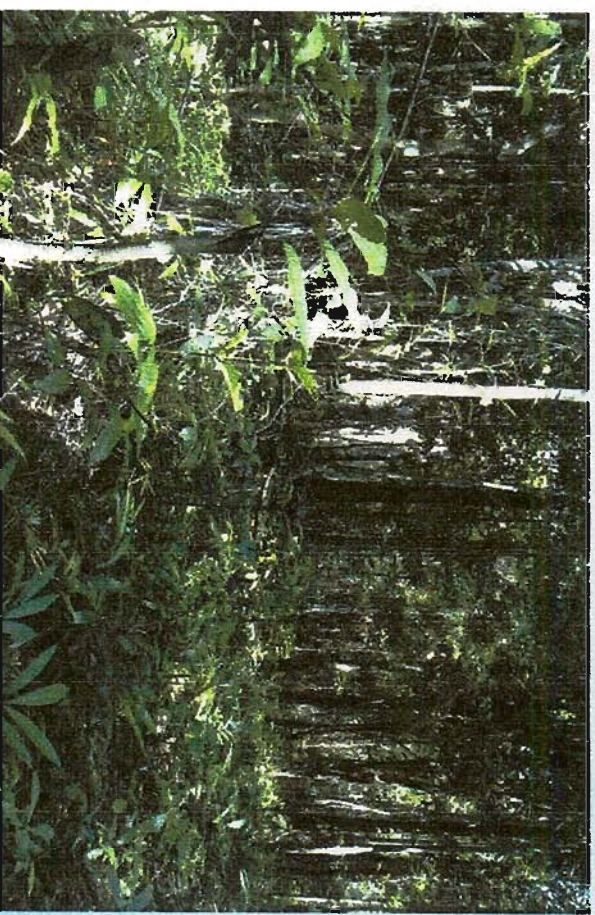
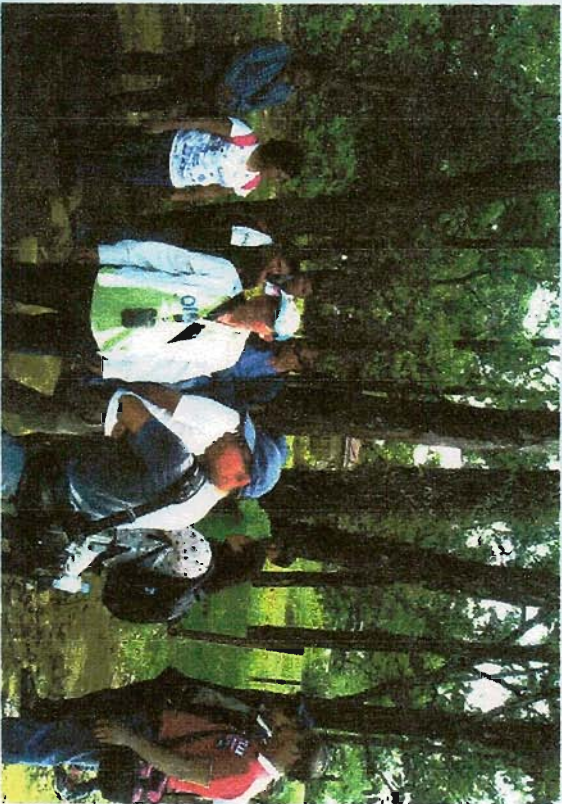
AREA = 149 HAS.

AREA = 512 HAS.

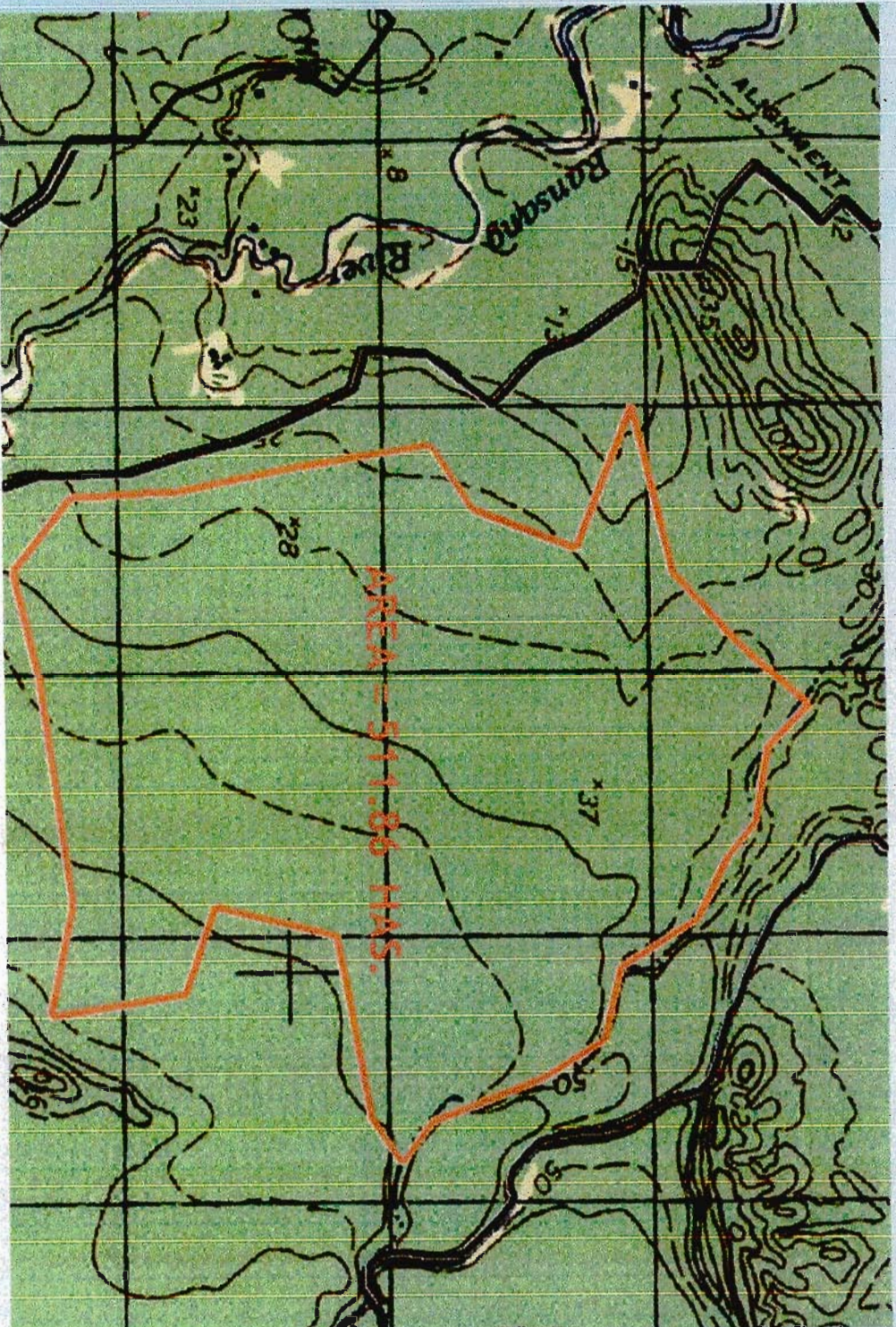
FORESTED
AREA = 149 HAS.

UNAPPROVED COPY OF THE PROPOSED
AREA OF RA 9322 WITH AN AREA OF
512 HAS.

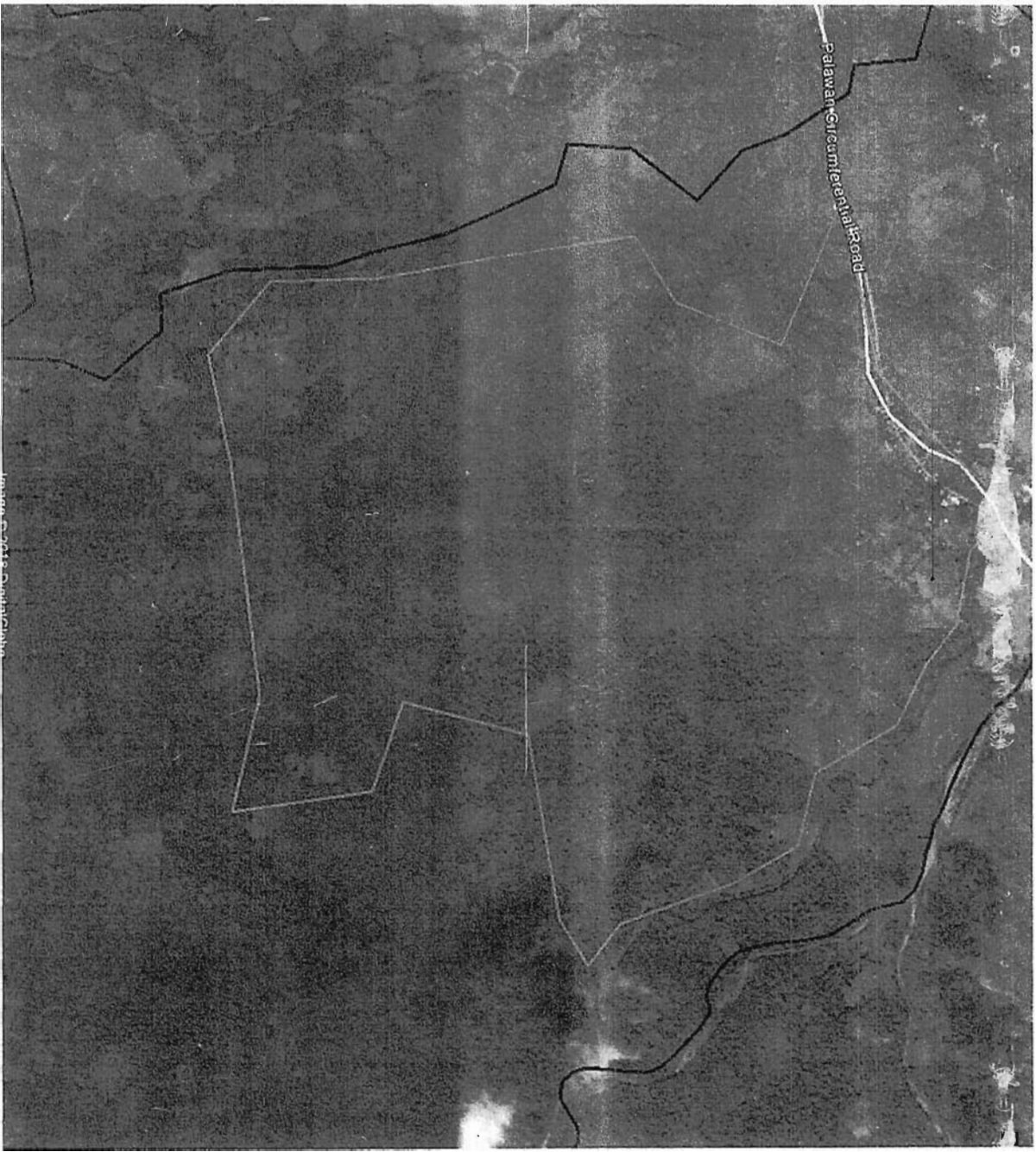
RA 9322, BARANGAY RANSANG RIZAL, PALAWAN

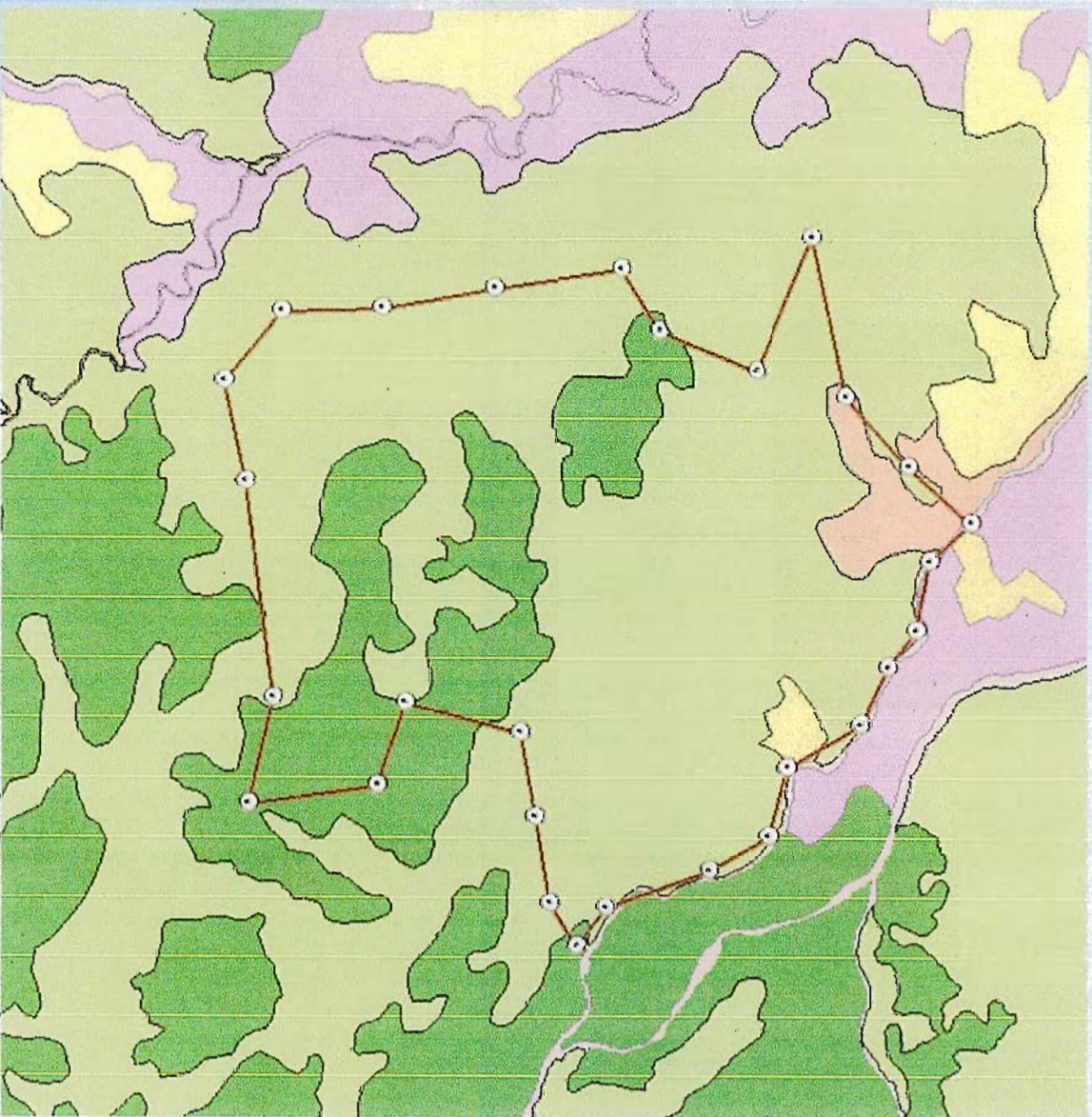
LEGEND:

— LINE_RA_9322

**RA 9322, BARANGAY RANSANG
RIZAL, PALAWAN**

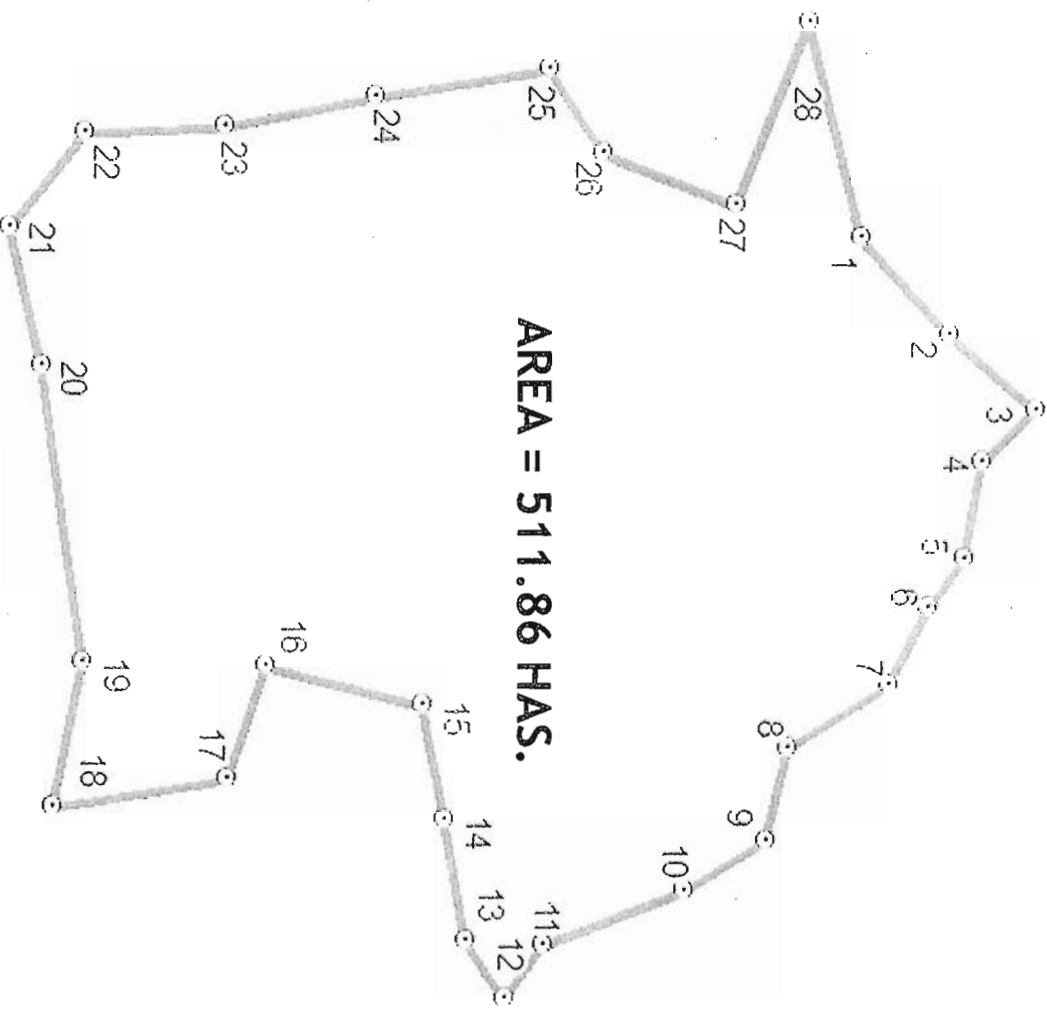
RA 9322, BARANGAY RANSANG RIZAL, PALAWAN

Legend:

- Annual Crop
- Built-up
- Grassland
- Open Forest

RA 9322, BARANGAY RANSANG RIZAL, PALAWAN

LEGEND:

— LINE_RA_9322
CORNER

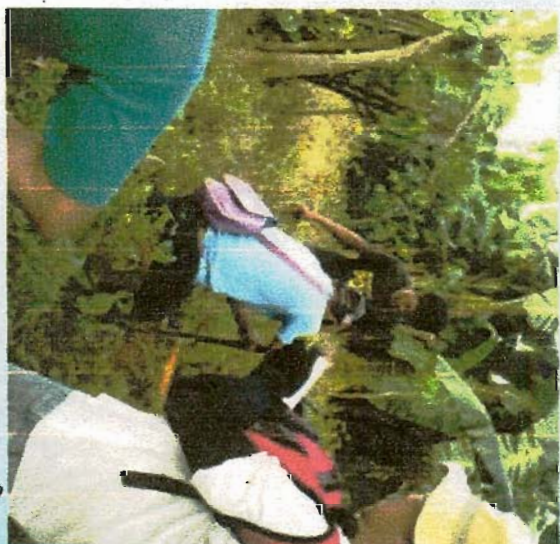
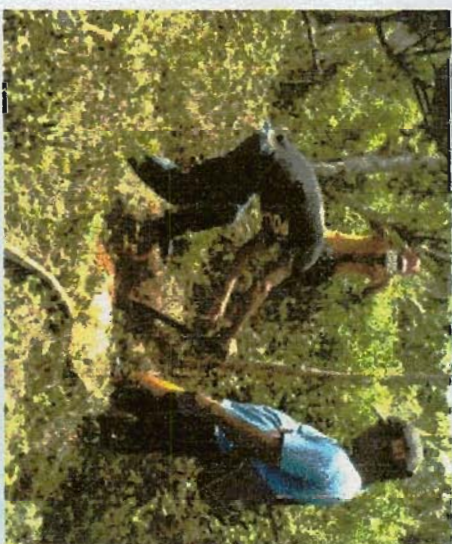
TOTAL OF 28 CORNERS
WITH 15X15X50 CM.
CONCRETE MONUMENT

Page 11

**RA 9322, BARANGAY RANSANG
RIZAL, PALAWAN**

**RA 9322, BARANGAY RANSANG
RIZAL, PALAWAN**

TECHNICAL DESCRIPTION

Beginning at a point marked "1" on the Map, being N 51°45'57" E, 2,879.621 meters from PLW-65367 (PRS'92 Control Point: Latitude 8°54'45.2496"N, Longitude 117°33'1.97202"E) located at Brgy. Ransang, Municipality of Quezon, Province of Palawan.

Thence	N 48°54'40"E	385.37	m.	to cor 2
Thence	N 41°53'04"E	331.11	m.	to cor 3
Thence	S 43°35'01"E	220.31	m.	to cor 4
Thence	S 79°17'41"E	285.53	m.	to cor 5
Thence	S 52°13'13"E	183.10	m.	to cor 6
Thence	S 63°32'22"E	254.66	m.	to cor 7
Thence	S 30°09'27"E	348.97	m.	to cor 8
Thence	S 75°56'56"E	279.60	m.	to cor 9
Thence	S 30°03'26"E	278.17	m.	to cor 10
Thence	S 19°40'19"E	443.37	m.	to cor 11
Thence	S 52°32'07"E	197.50	m.	to cor 12
Thence	S 58°37'54"W	203.31	m.	to cor 13
Thence	S 80°30'41"W	357.90	m.	to cor 14
Thence	S 80°28'55"W	338.66	m.	to cor 15
Thence	S 14°52'39"W	479.06	m.	to cor 16
Thence	S 70°56'32"E	349.14	m.	to cor 17
Thence	S 08°03'08"E	521.14	m.	to cor 18
Thence	N 76°51'27"W	435.40	m.	to cor 19
Thence	S 82°42'17"W	872.80	m.	to cor 20
Thence	S 77°46'41"W	411.09	m.	to cor 21
Thence	N 50°18'21"W	357.41	m.	to cor 22
Thence	N 02°03'05"W	407.35	m.	to cor 23
Thence	N 10°10'10"W	453.08	m.	to cor 24
Thence	N 08°27'41"W	513.85	m.	to cor 25
Thence	N 58°11'05"E	291.30	m.	to cor 26
Thence	N 22°00'19"E	422.75	m.	to cor 27
Thence	N 67°11'04"W	577.43	m.	to cor 28
Thence	N 77°33'16"E	650.37	m.	to cor 1

the point of the beginning containing an area of 511.86 hectares mor or less.

Page 14

THANK YOU

SINUMPAANG PAGSASALAYSAY NG PANININDIGAN

ALAMIN NG LAHAT NA:

Ako, si **PALOK A. BASAL**, isang katutubong nabibilang sa Tribung Pal'awan, nasa hustong gulang, may asawa at naninirahan sa Barangay Ransang, Rizal, Palawan, ay makatotohanang nagsasabi ng mga sumusunod, na:

1. Kami ng anim ko pang mga kapatid ay mga anak ni Panglima Kadil Basal, ang pangunahing Panglima o Pag-ibutun, ng Barangay Ransang sa kanyang kapanahunan; isang katungkulang tinataguriang Tribal Chieftain sa kasalukuyan;
2. Ang aming Ama ang namuno ng mga katutubong namumuhay sa mismong lugar at mga karatig-pook ng ilog Ransang at ilog ng Ilog-ilog, magmula aplaya hanggang sa kabundukan ng Barangay Ransang, maliban lamang sa Signapan o Tau't Bato na pinamunuan naman noon ng kanyang pinsan na si Pag-ibutun Ambilan; na minsang naimbitahan ng dating Pangulong Ferdinand E. Marcos, Sr., at nakapunta ng Malacanyang;
3. Ang aming pamilya ang nagmamay-ari ng mga kalupaang napapaloob sa lugar ng Cabcungan, magmula sa bundok ng Mabakak na malapit sa Mapangkal, hanggang sa mga bahagi ng Pakis at Pulao, Barangay Ransang; bagay na noon pa man ay kinilala ng mga datihan na sa lugar, mga katutubo, mga Muslim Panimusan, mangilan-ngilang dayuhang Kristiyano at iba pang mga dumating sabay ng pagpasok ng "logging operation" ng Westpal Timber sa aming lugar, maraming taon bago pa man dumating ang grupo nina Ginoong Teodoro Abendan na noong mga taong 1988 lamang, o hindi nalalayo sa panahong iyon;
4. Dito sa kalupaang ito namin nakaugaliang kumuha ng mga ikininabubuhay mula sa palipat-lipat na pagbubukid, isang kaugaliang katutubo na nagpapatuloy hanggang sa ngayon; at sa mga katutubong bungang-kahoy, halaman, hayop at iba pang buhay ilang;
5. Noong dumating sina Ginoong Abendan sa aming lugar ay nakipagkita ito kay Ama, nang napag-alaman nito mula sa nakaupong Punong Barangay noon na si Kapitan Gaspar Fabrigas, na si Ama ay nagmamay-ari ng malawak na kalupaan. Nagsumamo si Ginoong Abendan noon kung pwedeng mabigyan ni Ama ng lupang masasaka at maangkin ang kanyang grupong Federation of Land Reform Farmers (FLRF) na siya raw ang tumatayong presidente, kapalit ng pagtulong nila sa amin sa pamamagitan ng pagtuturo ng mga makabago at mas mabisang paraan sa pagsasaka at pagtatanim ayon sa kanya, upang umangat din daw ang antas ng aming pamumuhay;
6. Ayon pa rin kay Ginoong Abendan, mahihirap lamang sila at walang sapat na pera kung kaya't ang malawak na kaalaman lang sa makabagong pagsasaka at pagtatanim ang tanging maiaalay nilang kabayaran, pati na ang pangakong magiging mabuti silang mga kasama at kapitbahay. Malawak daw ang kaalamang taglay nila mula sa maunlad na lugar na pinanggalingan nila sa Mindanao, kaya siguradong sama-sama kaming uunlad, ayon sa kanya;
7. Ang kailangan lang daw nila ay sariling lupang masasaka at matatamnan kung kaya't sila ay nakarating sa aming lugar, sa hangaring magkaroon nito. Mahirap daw magkaroon ng lupa ang mga maralitang katulad nila sa Mindanao dahil bukod sa halos wala nang mabili ay hindi rin nila kaya ang napakataas na presyo, kung mayroon man;
8. Dahil likas na maunawain at maawain ang aming Ama at dala na rin siguro ng kagustuhang umunlad ang buhay at magkaroon ng magandang kinabukasan ang kanyang pamilya at mga nasasakupan, naniwala siya at pinagbigyan ang pakiusap ni Ginoong Abendan at pinayagang sakahin ng kanilang grupo ang isandaang (100) ektarya. Bagama't ito ay hindi napapaloob sa anumang dokumentadong kasunduan, dahil nga sa hindi naman marunong bumasa at sumulat o pumirma man lang ang aming Ama, ay iginalang at kinikilala pa rin naming magkakapatid ang desisyon niyang ito, hanggang sa ngayon;
9. Buong pagtitiwala na naghintay ang pamilya namin na gagawin nga ni Ginoong Abendan at ng kanyang mga kasamahan ang sinasabing makabagong pagsasaka.

ANNEX
B
7 PAGES

maria B. Kacot

NARITA SANGCULA

Egan Basal

DOLIO BASAL

Pablo Basal

mikey Basal

Maria

Sangcula

RICHARD D. TAPAO

Umasa kaming tutuparin nila ang sinasabing pagtuturo at pag-aalalay sa amin, subali't walang nangyaring ganito sa kabila ng maraming taon na ang dumaan, magpa-hanggang sa kasalukuyan;

10. Sa halip ay nangyari ang isang bagay na hindi namin inaasahan. Maliban sa hindi nila pagtupad ng mga pangako, naragdagan pa ng napakarami ang mga kasamahan ni Ginoong Abendan at tuluyan na nilang pinakialaman ang mga karugtong na kalupaan naming hindi naman kasali sa isandaang (100) ektaryang pinahintulutan sa kanila ni Ama. Halos kasabay nito ay naging magulo na ang hanay nila. Nandoon na yong nagmamartsa ang marami sa kalsada at may bitbit pang mga placard; may miting dito at miting doon, sa hindi namin alam o maunawaan na dahilan;
11. Natakot ang pamilya namin sa mga pinaggagawa nilang ito, na tuluyang humantong sa pagka paksyon-paksyon at pagkahati ng kanilang hanay. Ang dating iisang FLRF lamang na Federation of Land Reform Farmers ay naging dalawang FLRF na. Ang ikalawang FLRF na ito ay ang Federation of Landless Rizal Farmers. Bakit kaya nangyari ang ganito? Hanggang sa ngayon ay nanatiling palaisipan para sa akin kung bakit kailangang maging dalawa ang FLRF na kung tutukuyin ay parang nakakalito. Hindi ba pwedeng gumamit ng ibang pangalan kung talagang gustong humiwalay ang iba? Bagama't ganoon, nasa kanila pa rin iyon. Subali't, may mga naririnig pa rin akong mga nagtatanong at mga haka-haka kung lehitimo at nairehistro nga ba sa Securities and Exchange Commission (SEC) ang unang FLRF, at kung bakit kailangang FLRF pa rin ang panibagong itatayo (at ire-rehistro?). May mga nagsasabing kung hindi raw nairehistro ng tama ang unang FLRF ay para bang may halong kaunting panlilinlang sa amin noon; bagay na masakit para sa katulad naming mga hikahos sa pang-unawa at karunungan. Sana ay hindi nga magkagayon;
12. Ayon pa rin sa impormasyong nasagap namin, pumalit na presidente kay Ginoong Abendan si Ginoong Eusebio Gepiga, Jr. sa dating FLRF na ito, na hindi man lang dumaan sa isang pormal na eleksyon ng General Assembly at in-"appoint" lamang daw ito ng nanalong presidente na isang babae ngunit minalas at nasangkot sa isang aksidente kaya hindi magampanan ang napanalunang posisyon. Kung totoo, pwede pala yon? Sa kalaunan ay pinalitan na rin ang Federation of Land Reform Farmers (FLRF) na ito ng bagong pangalan, ang Agro-Industrial Farmers Association (AIFA), at maraming taon na ngayong tumatayo pa ring presidente nito si Ginoong Gepiga, at wala rin akong naririnig na pagdaraos ng regular na eleksyong sangkot ang General Assembly ang grupong ito;
13. Sa kabilang dako naman, ang ikalawang FLRF o ang Federation of Landless Rizal Farmers ay pinamunuan na ni Ginoong Abendan bilang presidente mula noong ito ay itinatag hanggang sa kasalukuyan. Wala rin akong naririnig na mga regular na eleksyong sangkot ang General Assembly na naganap sa hanay na ito upang lehitimong makapagpatuloy ang mga naka-posisyon na opisyaes dito. Maaaring hindi ko lang siguro nalaman o narinig, kung mayroon man;
14. Nakaugalian din ng dalawang asosasyong ito ang pagpapalit o pagpapaalis ng mga kasapi o miyembro na hindi idinadaan sa General Assembly, isang bagay na labag sa Saligang Batas o Constitution and By-Laws ng alinmang lehitimong asosasyon, maging saan man sa buong bansa. Kung maghabol at maghanap ng katarungan ang mga kasapi o miyembro nilang ito na tinanggal na wala sa tamang proseso, at makabalik sa kani-kanilang hanay, maaaring umabot hanggang humigit-kumulang isang libo (1,000) ang pinagsama-samang miyembro ng dalawang asosasyon. Ito ay malayo sa sinasabing tig dalawang daang (200) miyembro lamang ang bawat isa sa dalawang asosasyon, o may kabuuang apat na raan (400) lamang na pinagsamang miyembro nila, ayon sa mga lider nito. Ito raw ang ginawang basehan noong ang mga lider ay nakipag-usap sa DENR tungo sa sinasabi nilang "win-win solution" na kung saan, ayon sa mga nakapagsabi sa akin, ay napagkasunduan daw at inaprubahan ang inialok nilang isandaang (100) ektarya para sa bayan ng Rizal, at ang bawat isa naman sa dalawang asosasyon ang nag angkin ng tig-dalawang daang (200) ektarya. Maaaring ito rin ang basehan sa mga sinasabi ng marami sa mga kasapi nila na sila ay pinangakuan ng kanilang mga lider ng tig isang (1) ektarya bawat miyembro;

Miguel Basal

Anne . Sanguela

RICHARD D. TAPA

NARITA SANGULA

Egon Basal

PALE BASAL DOLIO BASAL

B. Basal
maria

15. Ang isa pang problema sa "win-win solution" nilang ito ay tila hindi isinaalang-alang ang mga taong pinagbentahan na nila ng ekta-ektaryang lupa; katulad halimbawa ng napag-alaman kong Pastorang taga Cavite na nagdadala ng isang simbahan sa Liminangcong, Palawan, na nakabili ng apatnapung (40) ektarya sa tig Sampung Libong Piso (P10,000) kada ektarya, o kabuuang Apat na raang Libong Piso (P400,000) mula sa Federation of Landless Rizal Farmers. Meron ding naibenta sa isang retiradong opisyal ng Philippine Marines na si Col. Gonzalez, senior officer ng namatay na si Captain Morante, at marami pang ibang hindi ko na rito babanggitin at hahayaan ko na lamang na ang dalawang asosasyon na ang tumukoy kung sinu-sino ang mga ito at ano ang karampatang solusyon;
16. Aywan ko sa iba, pero sa ganang akin, maaari lamang ialok, ibigay o ibenta ang isang bagay kung ito ay tunay na pagmamay-ari ng umaalok, nagbibigay o nagbebenta;
17. Ang mga obserbasyon, at mga impormasyong kaakibat ng dalawang asosasyon na ito, maliban lamang sa pakikipag-usap nila kay Ama na personal kong alam, ay halaw sa mga pagsasaliksik at pagtatanung-tanong ko sa maraming tao, kung saan marami rito ay kasalukuyang mga miyembro nila, pati na rin ang ilan ng kanilang pinalitan o tinanggal mula sa hanay na wala sa tamang proseso. Gayunpaman ay malaya po itong imbistigahan ng mga kinauukulan kung kanilang gugustuhin, upang ma-"validate" o maituwid kung kinakailangan; dahil hindi ko rin hangad na manira o manlinlang kanino man, at maaaring mali o kulang ang ibang obserbasyon at mga narinig ko;
18. Gayunpaman, bagama't maraming bagay ang inaakala kong nararapat ayusin ng mga lider ng dalawang asosasyon na ito, mayroon din namang napakalaki at napakahalagang kabutihan silang nagawa dahil. kahit papaano, sa panahon ng kanilang liderato napa-"reclassify" ang humigit-kumulang limandaan at labindalawang (512) ektaryang lupa namin, na Alienable and Disposable (A&D) na nga; isang bagay na talagang mahirap gawin kung kami lang. Ang bagay na ito ay pinahahalagahan nang husto ng aming pamilya, at susuklian namin sa nararapat na paraan;
19. Bagama't na-"reclassify" na nga ang nasabing kalupaan, may mga teknikalidad pa raw na dapat plantsahin bago magawa ang isang IRR. Ayon daw sa mga kinauukulang opisyal ng CENRO (Quezon-Rizal) noon pang mga taong 2012 o 2013, kinailangang ma-survey uli at ma-"validate" para sa pinal na mapa at mga hangganan, upang masigurong tukoy na tukoy ang nasabing kalupaan; at nangailangan lamang ng tamang "request" mula raw sa mga lider, na may endorsement ng bayan, upang maiparating sa "national level" dahil may "ongoing program" ang Administrasyon noon at gagawin ito ng gobyerno nang libre;
20. Hindi siguro masyadong naarok ng mga lider ng asosasyon ang libreng survey, o hindi sila naniwala sa sinabi ng kinauukulang opisyal ng CENRO. o di kaya'y may ibang magandang dahilan lang sila sapagkat nangolekta raw ng tig Isang Libong Piso (P1,000) ang mga lider ng dalawang asosasyon mula sa kanilang mga miyembro upang matustusan ang sinasabing survey. Gayunpaman, kung totoo ngang apat na raan (400) lamang ang pinagsamang miyembro nila, nasa mga Apat na raang Libong Piso (P400,000) rin ang maaari nilang nalikom, na ayon daw sa mga lider ay sasapat na para tustusan ang sinasabing survey. Ayon sa mga nakausap kong taga CENRO, pinuna raw nila ang "request for survey authority" na isang private surveyor ang gagawa, pero hindi pa rin nagpaawat at pera naman daw ng asosasyon ang gagamitin;
21. Kinuha raw ng dalawang asosasyon ang serbisyo ni Engineer Maglinis, isang lisensyadong Geodetic Engineer na taga Puerto Princesa, upang gawin ang survey;
22. Subalit, noong mga taong 2015 o 2016, sa isang pagpupulong ay napag-alaman ng ilang miyembro na wala pa rin palang pinal na resulta ang survey na ipinagawa kay Engr. Maglinis, mga ilang taon na ang nakaraan. Parang nagbiro pa nga raw ang isang lider at sinabing "namundok" na raw ang butihing Engineer at hindi na matagpuan. Ayon naman sa ilang miyembro na nakakakilala at nakausap si Engineer Maglinis, hindi raw yata ito nabayaran ng sapat, at ang natanggap nito ay pitumpu't apat na Libong Piso lamang kaya hindi ito nakapagbigay ng pinal o tamang resulta ng survey. Kung sino man ang nagsasabi ng totoo rito, bahala na ang mga miyembro ng dalawang asosasyon na alamin ito;

Milag Basal

Amarra Sangcaba

PIC HAPD B. TAPAD

NARITANGCULA

Egon Basal

DOLIO BASAL

Dalio Basal

maria D

mana B. Kacot

NARITA SANGCULA

Egac B. Kacot

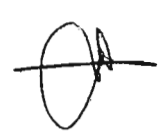
DOLORASHA

Palek Basal

23. Taong 2017, isang miyembro ng AIFA ang nagkusang makipag-usap kay Kag. Pepito Drilon, na Konsehal ng bayan ng panahong iyon, at isa ring miyembro ng AIFA. Sabay silang dumulog kay Kgg. Norman Ong, ang Punongbayan ng panahong iyon, upang humingi ng tulong mula sa bayan, dahil huminto na ang libreng survey na "national program" ng mga panahong iyon. Hindi naman sila binigo ng butihing mayor, at naaprubahan ang halagang isa at kalahating milyong Piso (P1.5 Million); di hamak na napakataas na halaga na dahil sa mahigpit na bagong "requirement" ng NAMRIA na kinakailangang gamitan ng RTK (isang makabagong kagamitan) ang ganitong klaseng survey upang maging "accurate";
24. Nakipag-"coordinate" kaagad si Kag. Drilon noon din kay DENR MiMaRoPa Assistant Regional Director for Technical Services ng MiMaRoPa (ARD-TS) Vicente B. Tuddao, Jr., Ph.D., CESO IV tungkol sa project na ito, na pinaunlakan naman ng butihing ARD, na agad namang nagtalaga kay Engineer Anita L. Iringan ng DENR MiMaRoPa, na nagkaroon naman ng katuwang na galing sa NAMRIA, sa katauhan ni Engineer Ernesto Villarico;
25. Sa mga pag-uusap nina Kag. Pepito Drilon at ng dalawang opisyal na ito, ay nag-"request" sila ng mga taong may malalim na kaalaman ng lugar at tukoy na tukoy ang mga hangganan, para maging matibay ang mga "data" na makukuha nila sa survey;
26. Maaaring nagtanung-tanong sa mga datihan ng Barangay Ransang ang butihing kagawad dahil kinontak at kinausap niya ako upang mabuo ang "team" na ito. Agad akong tumalima at bumuo ng grupo at kinuha ko ang aking manugang na si Ginoong Renato N. Tapad at ang kanyang anak na si Ginoong Richard B. Tapad, at isinali ko ang isang miyembro ng AIFA na si Ginoong Willie Narciso, na alam kong kabisadong-kabisado rin ang mga hangganan ng aming lupa, na kini-claim nga ng dalawang asosasyon;
27. Kasama ang team ng DENR sa pangunguna ni Engr. Iringan, at ng NAMRIA na pingunahan naman ni Engr. Villarico, sinimulan agad ang survey. Maraming pinagawa sa amin, kasali na ang paglalagay ng mga mohon. Sa pagkakataong ito ay maraming mga miyembro ng dalawang asosasyon ang sumama-sama lamang at nanood ng aming mga ginagawa, subalit base sa aking mga pagtatanung-tanong ay nag-"claim" din daw ng sahod mula sa munisipyo na para bang nagtrabaho rin. Wala naman na akong masasabi pa roon;
28. Sa pagpapatuloy ng aming pagsu-"survey", napadako kami sa area na marami-rami pang nakatayong malalaking kahoy. Sinukat ng team ang makahoy na bahagi na ito na umabot sa 149 ektarya. Nagdeklara si Engr. Villarico na hindi nila ito pwedeng isali sapagkat maari nila itong ikatanggal sa trabaho, at may posibilidad pa silang makulong, kung sakali. Upang mapangalagaan daw ang integridad ng 512.8 na ektarya, papalitan ito ng kasing-lapad na "area" na hindi na makahoy; at mas mainam kung ito ay katabi, o malapit na malapit sa mga naunang na-"reclassify"noon, at karugtong sa pumasang bahagi ng orihinal na 512.8 ektarya. Ito raw ang kanilang "standard protocol" sa mga sitwasyon na ganito. Sinabi ko namang merong ganitong "area" at wala na yatang iba pang ganito, subalit labas na ito ng aming kalupaan at iba na ang mga nagmamay-ari nito. Natural na labas na rin ito sa "claim" ng dalawang asosasyon. Sinuri ni Engr. Villarico ang sinabi kong lugar at napatunayan naman niyang totoo nga, kaya tuloy nang ipinalit nito sa hindi pumasang bahagi ng aming lupa;
29. Kung tutuusin, ang natira na lamang sa amin na A&D ay 363.8 ektarya. Subalit, sa puntong ito ay dapat malaman na hindi namin isinasawalang-bahala ang sinasabing makahoy pang bahagi ng aming lupa dahil kasali ito sa iniwan sa amin ni Ama, at balak naming i-"apply" ito sa "National Greening Program" ng DENR na isang napakaganda at napapanahong programa ng Pamahalaan na magpapatuloy pa hanggang taong 2028; at umaasa kaming papasa ito;
30. Bilang tagapamagitan para sa aming pamilya at kumakatawan sa mga pagsisikap upang mapangalagaan ang kapakanan at karapatan ng aking mga kapatid, at alang-alang sa pangalan at karangalan ni Ama, sa tulong ng mga kaibigang may pananaw sa totoong kaunlaran, sinikap kong buuin upang mailahad na malinaw ang aming paninindigan patungkol sa sinasabing 363.8 ektaryang ito, ayon sa mga sumusunod:
 - Mananatili ang 150 ektarya sa aming pamilya. Ito ay gagawin naming plantasyon ng pinyang pang-export bilang "fresh fruit".

Mikay Basal

Alawa Sangcula

1216 HARDO B. TAPAD

maria B. Macat

NARITA SANGCULA

Eguc Basal

DOLIO BASAL

Ricardo Basal

- Ibibigay namin ang 13.8 ektaryang butal upang gamiting "residential area" para sa mga miyembro ng dalawang asosasyon. Ayon sa mga kaibigan kong bihasa sa mga ganitong proyekto, maraming mga magaganda ngunit "affordable residential housing" na nasa tig "50 hanggang 100 square meters" lamang ng kada lote, kaya sasapat na ang 13.8 ektaryang ito.
- Ibibigay pa rin namin nang buo ang 100 ektaryang ibinigay sa kanila noon, bilang paggalang at pagpapahalaga sa salita ng aming Ama. Subali't, kailangang gawin nila itong plantasyon din ng pinyang for export sa loob ng sampung (10) taon upang madaling magkaroon ng "marketing significance through economies of scale" ang pinagsamang plantasyon namin. Magiging madali na rin ang pagkuha ng serbisyo ng makakargahang barko dahil may sapat nang volume ng produkto na pinag-uusapan. Pagkatapos ng sampung taon ay puwede na nila itong gamitin sa anupamang paggagamitan na sa tingin nila ay magiging mas kapaki-pakinabang kaysa plantasyon ng pinya;
- Magbibigay din kami ng 50 ektarya upang gawing Special Economic Zone, ayon sa pakiusap sa amin ng maraming kaibigan na kaisa sa "proposal" na ginawa ng Lokal na Pamahalaan ng Rizal noong Taong 2017, bilang pagtugon sa sinserong panawagan at direktiba na napapaloob sa Administrative Order 18 (AO 18) ni dating Pangulong Duterte noong June 17, 2017, na sinabayan pa ng mga kalsada, tulay at iba pa sa buong bansa sa ilalim ng Build, Build, Build program, upang lalong mabigyan ng pagkakataon ang mga kanayunan tungo sa isang tunay na kaunlaran, at sabay maibsan ang pagsisikip at pagsisiksikan ng mga industriya at mga pabrika sa Kamaynilaan. Subali't, ito ay sa kundisyon na kung may lilitaw na mas magandang lugar maliban sa Ransang para gamiting Special Economic Zone, katulad halimbawa sa dating lugar ng Soriano Exploration (Sorex) sa Tagbita, Barangay Taburi na may dating pantalan at airstrip, o kaya'y sa look ng Nigi-nige, na nasa pagitan halos ng Barangay Latud at Barangay Canipaan, pinapakiusap ng aming pamilya na ito ay taniman ng pinyang pang-export sa loob din ng sampung taon bilang Local Economic Enterprise ng bayan, at libre na itong gamitin sa anumang gustong paggagamitan ng bayan makalipas ang sampung taon.
- Ang kagandahan ng pagkakaroon ng malawakang umpisa ng pagtatanim ng pinyang "for export" ay magiging mabisang pang-"introduce" ito ng malaking industriya sa Southwest Palawan, na di hamak na mas malapit na sa merkado dahil kaharap talaga ng bayan namin ang "Palawan Passage" kung saan dumadaan lahat ng barko patungo at galing sa Europa, Middle East, China, at iba pa; kaya mas madaling makarating ang pinya namin sa merkado, at mangagahulugang mas mura ang pasahe at mas sariwa ang produkto.
- Maraming magagandang programa ang Pamahalaan na makakatulong ng malaki sa pagtatag ng industriyang ito, na ayon sa Philippine Statistics Authority (PSA) ay nagunguna sa 15 commodity na may mga pinakamataas na ROI, na higit sa 500%. Isa na rito ang ACEF lending program ng Land Bank, kung saan makakatulong ng malaki ang Pamahalang Lokal ng Rizal upang maisakatuparan ito nang mas madali.
- Ibibigay din namin ang 20 ektarya sa bayan upang agarang isabay ng pagtatatag nito ng plantasyon, kasabay ng dalawang asosasyon at pamilya namin, upang makapag-umpisa agad ito ng isang Local Economic Enterprise. Napapanahon ang programang ito dahil kasalukuyang nagtatatag na ang bayan ng isang ektaryang pataniman ng pinya sa mismong compound ng Municipal Agriculture Office. Samakatuwid, may kabuuang 70 ektarya ang ibibigay namin sa Pamahalaang Bayan ng Rizal.
- Ibibigay din namin ang 10 ektarya para sa Pamahalaang Barangay ng Ransang upang gawing plantasyon din ng pinya, bilang isang Local Economic Enterprise.

Mikey Basal

Mace

Sangcula

Ricardo B. THAPAD

- I o "offer" naman namin kay Kgg. na Senadora Cynthia A. Villar sa pamamagitan ng pagbibigay sa butihing Senadora ng kopya ng mga dokumentong ito, ang 20 ektarya upang hikayatin siyang tingnan kung puwedeng magamit ito sakaling may plano siyang magtatag sa Palawan ng Villar SIPAG Farm School, na sa tingin namin ay magiging tunay na katugunan sa masidhing pangailangan sa aming bayan at sa buong probinsya ng mga makabuluhan, napapanahon at totoong kaalaman at teknolohiya sa agrikultura, upang umangat ang antas ng pamumuhay, lalo na kaming mga katutubo.
- Bakit namin ginagawang kundisyon ang sampung taon na paggamit sa produksyon ng pinya ang mga lupang ibinibigay namin sa LGU at sa dalawang asosasyon bago ito pwedeng gamitin sa iba? Ito ay upang masiguro na lubusang mabigyan ng tamang "focus" ang industriyang ito, at siguradong mapalawak agad "municipal-wide, dahil mula sa umpisa pa lang ay meron kaagad "economies of scale".

31. Nagkaisa kaming magkakapatid na maliban sa mga kinauukulang opisyal, higit sa lahat ay bibigyan namin ng kopya ng dokumentong ito ang ating mahal na Pangulong Ferdinand "Bongbong" Marcos, Jr., kahit alam naming maraming-marami ang nangangailangan ng kanyang atensyon at panahon, upang kahit papaano ay maiparating namin sa kanya ang problema naming ito; at kung sa tingin ba niya ay karapatidapat nga ba itong totoong "win-win solution" na iminumungkahi ng pamilya namin; isang solusyon na magiging kapaki-pakinabang sa lahat nang kinauukulan;
32. Ang buong pagsasalaysay na ito ay bukal sa kalooban kong ginawa ayon sa abot ng aking pang-unawa at kaalaman, at kusa akong lumapit at nagpatulong sa mga kaibigan, lalong lalo na sa mga bagay na hindi arok ng aking konting pinag-aralan; at upang mapagtanto nang husto, ay inilapit ko rin sa iba pang kaibigan upang makakuha ng patas at makabuluhang impormasyon. Higit sa lahat, ako ay sinasang-ayunan ng lahat ng aking kapatid kaya't ito ay paninindigan ng buong pamilya;
33. Kasihan nawa kaming lahat na magkakapatid ng Poong Maykapal sa paninindigan naming ito.

BILANG PATUNAY sa mga naturan ay aking nilagdaan ang salaysay na ito ngayong _____, dito sa Bayan ng Rizal, Lalawigan ng Palawan.

11-17-2022

Palok Basal

PALOK A. BASAL

Attorney-In-Fact

ID No.: 1168

Issued by: Bgy. Ransang, Rizal, Pal.

Sumasang-ayon:

Dolio Basal

DOLIO D. BASAL

Principal

ID No.: 2020-2210

Issued by: Bgy. Candawaga, Rizal, Pal.

Date Issued: 9/23/22

Egon Basal

EGON BASAL

Principal

ID No.: 0513213

Issued by: Bgy. OSCA, Rizal, Pal.

Narita Sangkula

NARITA B. SANGKULA

Principal

ID No.: 0513851

Issued by: OSCA, Rizal, Pal.

Pal.

Issued On: 8/29/2019

Maria B. Gacot

MARIA B. GACOT

Principal

ID No.: 0771

Issued by: Bgy. Ransang, Rizal,

RICHARD B. TAPAD

NARITA SANGKULA

Egon Basal

Palok Basal

Milag Basal

maria Sangkula

[Signature]

NIKOY BASAL

Principal

2022-4933

Issued by: Bgy. Candawayga Rizal, Pal.

NAIRA B. SANGKULA

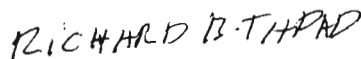
Principal

ID No.:2010

Issued by: Bgy. Ransang, Rizal, Pal.

Signed in the presence of:

DONALD BANTOG
Witness

RICHARD TAPAD
Witness

NILAGDAAN AT SINUMPAAN sa aking harapan bilang isang Notary Publiko, ngayong Ika- 01-11-2022 dito sa Bayan ng Rizal, Palawan, lalawigan ng Palawan ang nanumpa ay personal dumulog sa aking tanggapan at personal kong kilala bilang siyang nagsagawa ng salaysay na ito. PINAPATUNAYAN ko na personal kong siniyasal ang nanumpa kaya naman batid ko na ito ay kanyang lubos na naiintidihan at kusang loob niya itong isinagawa

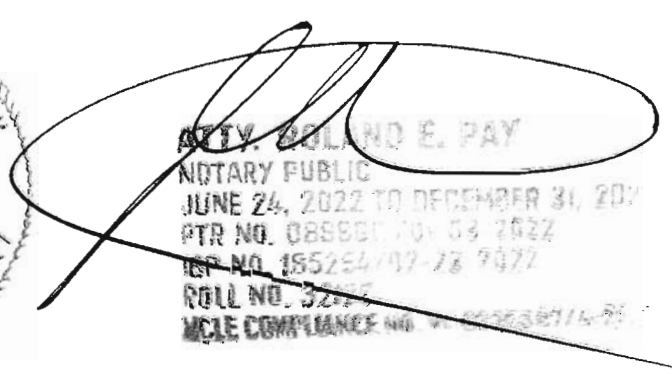
Doc. No. 399

Page No. 87

Book No. CCB VI

Series of 2022.

ATTY. ROLAND E. PAY
NOTARY PUBLIC
JUNE 24, 2022 TO DECEMBER 31, 2027
PTR NO. 088800701-03 2022
ICR NO. 185254/97-78 9077
ROLL NO. 32126
MCLE COMPLIANCE NO. 180253871/4-25

RICHARD B. TAPAD

Hulyo 7, 2016

SINUMPAANG SALAYSAY

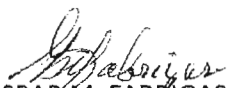

ALAMIN NG LAHAT NA:

Ako, si Gaspar M. Fabrigas, 76 na taong gulang, Pilipino at nabibilang sa katutubong Tribung Cuyunen, may asawa at nakatira sa Sitio Cabcungan, Barangay Ransang, Rizal Palawan, ay nagsasabi ng mga sumusunod, na:

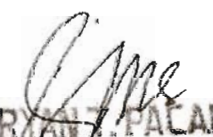
1. Ako ay ipinanganak sa Isla Manamoc, Bayan ng Cuyo, Palawan at doon din lumaki hanggang sa edad na 24 nang lumipat ang aming pamilya noong taong 1964 sa Barangay Ransang na noon ay sakop pa ng Bayan ng Quezon, Palawan;
2. Ang nadatnan naming Pangunahing Panglima ng Ransang sa panahong iyon ay si Kadil Basal;
3. Ang pamilya ni Panglima Kadil o Pa Kadil sa mga malalapit sa kanya, ang nagmamay-ari na noon ng humigit-kumulang 500 ektarya na matatagpuan sa lugar ng Cabcungan, hanggang sa bahagi ng Pakis at Pulao;
4. Ako ay naging Kapitan ng Barangay Ransang noong taong 1989 kung saan ito ay sakop na ng bagong Bayan ng Rizal, Palawan, nang pinalitan ko si Kapitana Pilita Oshita, hanggang sa ako ay napalitan naman ni Kapitan Calugtong noong taong 1994;
5. Alam ko ang pag-uusap noon nina Ginoong Teodoro Abendan at Panglima Kadil kung saan ang huli ay nagpaunlak sa pikiusap ng grupo ni Ginoong Abendan at nagbigay pahintulot na sakahin at tamnan ng mga ito ang kabahagi ng lupa ni Panglima Kadil upang sama-samang magkatulungan sa makabagong pagsasaka, kung saan may malawak na kaalaman ang grupo ni Ginoong Abendan dahil sila ay galing sa maunlad na lugar ng Maindanao;
6. Alam ko rin na dumami nang dumami ang grupo ni Ginoong Abendan hanggang sa naging magulo at pinasok na ng kanilang samahan ang buong kalupaang ito ni Panglima Kadil;
7. Tuluyang naging magulo ang grupo ni Ginoong Abendan at nahati ito sa dalawang grupo, ang isa ay sa pangunguna ni Ginoong Abendan at ang isa naman ay sa pangunguna ni Ginoong Eusebio Gepiga, Jr.;
8. Alam ko rin na nai-release na ng Pamahalaan sa kategoriyang A&D ang nasabing lupa noong taong 2004 sa pagsisikap ng grupo nina Ginoong Abendan na siya na ngayong umaangkin ng nasabing kalupaan.

Itong lahat na sinasabi ko sa sinumpaang salaysay na ito ay ayon sa kabuuan ng aking nalalamang mga katotohanan at ginawa ko ito nang may kalayaan, at walang pamimilit o pananakot galing kanino man.

GASPAR M. FABRIGAS

NILAGDAAN AT SINUMPAAN sa aking harapan ngayong JUL 08 2016 dito sa Barangay Alfonso XIII, Bayan ng Quezon, Lalawigan ng Palawan. Ang nanunumpa ay nagpakita ng kanyang OSCA ID na may bilang 265001 na may petsang Desyembre 02, 2013, na iginawad ng Pamahalaang Lokal ng Bayan ng Rizal, Palawan. Aking pinapatunayan na aking nasiyasat ang nagsasalaysay at ang salaysay ay malaya at kusang loob niyang isinagawa.

Doc No.: 255 ;
Page No.: 2 ;
Book No. : 04 ;
Series of 2016.

ATTY. RYAN T. PALABIS
NOTARY PUBLIC
UNTIL DECEMBER 31, 2017
ROLL NO. 63050
PTR NO. 6236813/JAN 08, 2016
IBP NO. 1025013/JAN 12, 2016

Marso 6, 2017

SINUMPAANG SALAYSAY

ANEX
C2

Ako, si Charlie O. Cudog, Sr., 61 na taong gulang, Pilipino at nabibilang sa katutubong Tribung Pal'awan, may asawa at nakatira sa New Site, Barangay Ransang, Rizal Palawan, ay nagsasabi ng mga sumusunod, na:

1. Ako ay ipinanganak sa mismong Barangay Ransang, Bayan ng Rizal, Palawan at dito rin lumaki tulad ng aking mga magulang, hanggang sa nakapag-asawa noong taong 1976. Taal na taga rito rin ang aking maybahay at biniyayaan naman kami ng Maykapal ng limang anak;
2. Dito rin ako nag aral at pinalad na manungkulan sa pamahalaan bilang Barangay Chairman mula taong 1997 hanggang taong 2002;
3. Dahil sa aking pagiging katutubong taal sa lugar na ito, sampu ng katungkulan minsan hawak ko, normal lamang na maraming bagay kaugnay sa pamumuhay ng kapwa kong mga katutubo ang hindi lingid sa akin, tulad ng mga orihinal at malalaking pamilya na dito na nanirahan at namuhay nang napakarami nang henerasyon ang dumaan;
4. Ang pamilya ni Panglima Kadil o Pa Kadil ayon sa mga nakakakilala nang lubos sa kanya, ay isa sa mga nasabi kong malalaking pamilyang ito, at ang totoo niyan, siya ang nagsilbing Pangunahing Panglima ng lahat ng katutubo ng Ransang sa kanyang kapanahunan;
5. Alam kong si Panglima Kadil ang kinausap ng grupo ni Ginoong Abendan upang matulungan sila (ang grupo ni Ginoong Abendan) na magkaroon ng lupang masasaka at alam ko rin na sila ay may mga pinag-usapang pagtutulungan ni Pa Kadil kaakibat ng paggamit nina Ginoong Abendan ng nasabing kalupaan. Nag umpisa lamang ito sa isandaang ektarya hanggang sa nalaman kong umabot na ng Limandaang (500) ektarya ng kalupaan ni Panglima Kadil ang inukopa nila dahil dumami na nang dumami ang grupo ni Ginoong Abendan. Subalit, di ko alam kung may pahintulot pa rin ito ng matanda;
6. Alam kong naging magulo ang hanay nina Ginoong Abendan, at dahil sa kaguluhang iyon ay nahati sila't naging dalawang grupo, at ang isa ay pinangunahan ni Ginoong Eusebio Gepiga, Jr.;
7. Narinig kong nai-release na raw ng Pamahalaan sa kategoriyang A&D ang nasabing 512.8 ektaryang lupa noong taong 2004, sa pamamagitan daw ng pagsisikap ni Ginoong Abendan, na siya na ngayong umaangkin ng Dalawandaang (200) ektarya ng nasabing kalupaan kasama ng kanyang grupo.

Itong lahat na sinasabi ko sa sinumpaang salaysay na ito ay ayon sa kabuuan ng aking nalalamang mga katotohanan at ginawa ko itong may kalayaan upang magamit ni Ginoong Palok Basal at ng kanyang mga kapatid sa anumang legal na pagagamitan, na walang pamimilit o pananakot galing kanino man.

Kasihan nawa ako ng Diyos.

BILANG PATUNAY sa mga naturan ay aming nilagdaan ang salaysay na ito ngayong
MAR 06 2017 dito sa Barangay Punta Baja, Bayan ng Rizal, Lalawigan ng Palawan.

CHARLIE O. CUDOG

CHARLIE O. CUDOG

Nagsasalaysay

CTC#: 29774249

Issued on: 1-17-17

Issued at: LGU-Rizal, Palawan

NILAGDAAN AT SINUMPAAN sa aking harapan ngayong
MAR 06 2017 sa Barangay Punta Baja, Bayan ng Rizal, Lalawigan ng Palawan. Aking pinapataunayan na aking nasiyasat ang mga nagsasalaysay kung saan ang kanilang salaysay ay malaya at kusang loob nilang isinagawa at lubos nila itong nauunawaan.

DOC.NO.: 89;

PAGE NO.: 16;

BOOK NO.: 08;

SERIES OF 2017.

ATTY. RYAN T. PACABIS

NOTARY PUBLIC

UNTIL DECEMBER 31, 2017

ROLL NO. 63050

PTR NO. 6765907/JAN. 03, 2017

IBP NO. 1028612/DEC. 29, 2016

SINUMPAANG SALAYSAY

ANNEX
C3

Ako, si **VIOLA C. LAYACAN**, may sapat na edad, Pilipino, nabibilang sa katutubong Tribung Pala'wan, biyuda ng isang yumaong kasapi ng Hukbong Sandatahang Lakas ng Pilipinas, nakatira sa New Site, Barangay Ransang, Rizal, Palawan, at kasalukuyang nasa ikalawang termino ng aking panunungkulan bilang Punong Barangay ng nasabing barangay, ay naglalahad ng mga sumusunod, na:

1. Ako ay ipinanganak dito mismo sa Barangay Ransang, Bayan ng Rizal, Palawan, at dito na rin lumaki at nagkapamilya;
2. Likas sa akin ang pagmamalasakit sa kapwa kong Katutubo, at ginagawa ang abot ng aking kakayahan upang maibsan ang mga kahirapang kinasasadlakan naming mga naunang naninirahan at namumuhay sa dakong ito ng katimugang Palawan, na hanggang sa kasalukuyan ay napag-iwanan pa rin sa buhay;
3. Hindi lingid sa akin ang patuloy na pagdagsa sa lugar na ito ng mga kababayan nating galing sa iba't-ibang dako ng bansa na maituturing na ring mga dayuhan, na sa tingin ko naman ay naghahanap din ng mas magandang kinabukasan;
4. Dala ng sinumpaang katungkulang ginagampanan ko bilang Punong Barangay, maraming pagkakataong nagkakaroon ng mga problema tungkol sa lupa, kung saan ay lagi kong iniingatang maging patas sa lahat ng pagkakataon, at inaalam na maigi ang lahat na katibayan, mga katuwiran at "punto de vista" ng bawat sangkot na panig, maging katutubo man o dayuhan, upang malapatan ng karampatang kaayusan, subalit inaamin kong hindi ito nagiging madali dahil na rin sa kadalasang kakulangan ng mga pinanghahawakang mga katibayan ng pagmamay-ari gaya ng titulo, bilihan ng karapatan, at iba pa;
5. Isang halimbawa ang lupa ng pamilya ng yumaong Panglima Kadil Basal, na sa aking pagkakaalam ay nasa mahigit limandaang ektarya, at matatagpuan sa harap ng bundok Mabakak, sa mga Sitio ng Cabcungan, Pakis at Malotok, na matagal nang kinikilalang pag-aari ng kanilang angkan mula't sapul pa noong mga sinaunang henerasyon namin, at ngayon ay maraming dayuhan na ang umaangkin nito;
6. Gayunpaman, wala akong alam na nangyaring pagkakabayaran o bilihan o kaya'y paglipat ng karapatan hinggil sa mga lupaing ito mula sa pamilya ni Panglima Kadil patungo sa mga dayuhan, kaya't malinaw sa aking paniniwala na ang angkan o pamilya pa rin Panglima Kadil ang totoong nagmamay-ari nito.

Ang patotoo kong ito ay malayang pagsasalaysay ng katotohanang bukal sa aking puso at isipan ayon sa abot ng aking pang-unawa, at walang namagitang pamimilit, pananakot o panunuhol galing kanino pa man tungkol dito. Ginawa ko ito para kay Ginoong Palok Basal, isa sa mga anak ni Panglima Kadil Basal, ngayong ika- 16 ng Hunyo, 2021, upang magamit niya sa anumang legal na paggagamitan, kasama na rin ang panalangin para sa kanyang tagumpay.

Kasihan nawa ako ng Diyos na Maykapal.

Viola C. Layacan
VIOLA C. LAYACAN

Punong Barangay
Barangay Ransang, Rizal, Palawan

Marso 16, 2017

SINUMPAANG SALAYSAY

ALAMIN NG LAHAT NA:

Ako, si Luwid R. Tapad, 62 na taong gulang, Pilipino at nabibilang sa katutubong Tribung Pal'awan, balo at nakatira sa Sitio Malotok, Barangay Ransang, Rizal Palawan, ay nagsasabi ng mga sumusunod, na:

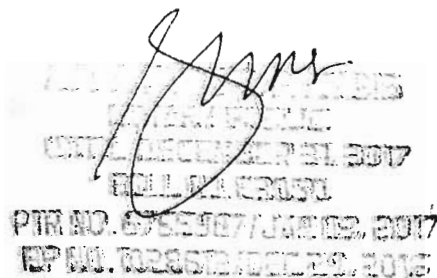
1. Ako ay ipinanganak at lumaki sa Sitio Malotok, Barangay Ransang, Rizal, Palawan, hanggang sa nagkapamilya at naging Panglima ng aming tribu;
2. Sa mahabang panahon ng aking panunungkulan, sari-saring mga karanasan ang aking pinagdaanan kung kaya't hindi maipagkakailang halos lahat ng mga bagay o pangyayari hinggil sa kasaysayan ng aming lugar at ng mga naninirahan dito ay alam ko;
3. Alam ko kung sinu-sino ang mga sinaunang malalaking pamilyang katutubo na hanggang sa kasalukuyan ay dito pa rin namumuhay at naninirahan sa aming lugar at sa mga karatig na pook. Isa sa pinakamalaki ay ang pamilya ng dati naming Pangunahing Panglimang si de punto Kadil Basal;
4. Alam ko ring ang kalupaan ng buong Sitio ng Cabcungan, at ng bahagi ng Sitio Pakis at Sitio Pulao, ay pag-aari ni Panglima Kadil Basal at ng kanyang pamilya, at ito ay kinikilala at iginagalang ng lahat na mga katutubong Pal'awan dito sa aming lugar;
5. Ang kalupaang inaangkin ngayon ng grupo ni Ginoong Teodoro Abendan ay bahagi ng kalupaang pag-aari ni Panglima Kadil sampu ng kanyang pamilya, at wala akong alam na anumang bilihang nangyari para angkinin nina Ginoong Abendan ang kalupaang ito;
6. May mga naririnig akong sinasabi mula sa hanay nina Ginoong Abendan na ang kalupaang kanilang inaangkin ay bigay raw sa kanila ng Pamahalaan sa pamamagitan ng isang batas, mga sampung taon na ang nakakaraan ngayon. Di ko alam ang ginawang basehan dahil wala naman bilihang nangyari. Maaaring ito ang sanhi ng kaguluhan sa kanilang hanay dahil hindi matukoy kung sino talaga sa kanila ang tutoong nagmamay-ari. Hanggang ngayon ay wala pa ni isa mang nakapagpatitulo sa kanila sa kalupaang ito;
7. Matagal nang magulo ang grupo nila, at nahati na nga sa dalawang grupo. Ang isa ay nanatiling pinangungunahan ni Ginoong Abendan at ang isa naman ay sa pangunguna ni Ginoong Eusebio Gepiga, Jr.

Ang lahat ng sinasabi ko sa sinumpaang salaysay na ito ay pawang katotohanan lamang, at ginawa ko itong walang pananakot o pamimilit mula kanino man. Ito'y alang-alang sa pakiusap ni Ginoong Palok Basal, anak ng yumaong Panglima Kadil, upang gamitin niya sa anumang makatuwirang paggagamitan. Sumusumpa ako sa harap ng Diyos at ng tao na ang lahat na ito ay pawang katotohanan lamang, ayon sa aking kaalaman. Kasihan nawa ako ng Diyos.

LUWID R. TAPAD
Panglima

NILAGDAAN AT SINUMPAAN sa aking harapan ngayong
MAR 17 2017 dito sa Barangay Punta Baja, Bayan ng Rizal,
Lalawigan ng Palawan.

DOC. NO. : 197.....;
PAGE NO. : 42.....;
BOOK NO. : 28.....;
SERIES OF 2017.

Hulyo 8, 2016

SINUMPAANG SALAYSAY

ANEX
C5

ALAMIN NG LAHAT NA:

Ako, si Enrito T. Sumo, 49 na taong gulang, Pilipino at nabibilang sa katutubong Tribung Pal'awan, may asawa at nakatira sa Sitio Malotok, Barangay Ransang, Rizal Palawan, ay nagsasabi ng mga sumusunod, na:

1. Ako ay ipinanganak sa Sitio Malotok, Barangay Ransang, Rizal, Palawan at dito na rin lumaki, nakapag-asawa, at nanirahan hanggang sa kasalukuyan;
2. Ayon sa aking nakagisnang, ang kalupaang sumasaklaw ng buong Sitio ng Cabcungan at bahagi ng Sitio Pulao at Sitio Pakis, na pare-parehong malapit din lang sa Sitio Malotok, ay hindi nasasakop ng lupaing ninuno, bagkus, ito'y pag-aari ni Panglima Kadil Basal at ng kanyang pamilya;
3. Na ang kalupaang ito, ayon sa mga naririnig ko noon sa grupo ni Ginoong Abendan, ay ibinigay na raw sa kanila, subalit hindi ko na rin talagang napagbuhusan ng atensyon o inalam;
4. Sa katunayan, noong akmang papasukin na rin sana ng grupo ni Ginoong Abendan ang bahagi ng mga lupaing ninuno na angkin ng samahang SAKTIP, at nasa tabi lang ng kalupaan ni Panglima Kadil, ay pinigilan namin sila. Subali't, hindi namin pinanghimasukan ang pag-uukupa nila sa kalupaan ni Panglima Kadil dahil baka nga naman mayroon talaga silang usapan ng matanda;
5. Sa ngayon, bilang Presidente ng SAKTIP, isa sa aking mga tungkulin ay pangalagaan ang kalupaang saklaw ng aming samahan pero hindi sakop dito ang kalupaan ni Panglima Kadil at ng kanyang pamilya;
6. Narinig kong na-release na raw ang kalupaang ito na inuukupa nga ng grupo ni Ginoong Abendan sa pamamagitan ng pagsumikap ng ni Ginoong Abendan;
7. Alam ko rin na naging magulo ang kanilang grupo at nahati ito sa dalawa. Dahil nga siguro sa kaguluhan ay hindi nila nagawang sakahin nang husto at taniman ang kalupaang ito kaya't nananatiling halos nakatiwangwang pa hanggang ngayon.

Ang lahat na sinasabi ko sa salaysay na ito ay ayon sa aking paniniwala at kaalaman at ginawa ko ito na walang pamimilit o pananakot sa akin mula kanino man, at sumusumpa ako sa harap ng Diyos at ng tao na ang lahat nang ito ay pawang katotohanan lamng. Kasihan nawa ako ng Maykapal.

Enrito Sumo
ENRITO T. SUMO
Presidente, SAKTIP

NILAGDAAN AT SINUMPAAN sa aking harapan ngayong JUL 08 2016 dito sa Barangay Alfonso XIII, Bayan ng Quezon, Lalawigan ng Palawan. Ang nanunumpa ay nagpakita ng kanyang CTC na may bilang 00413611 na may petsang Marso 09, 2016, na iginawad ng Pamahalaang Lokal ng Bayan ng Rizal, Palawan. Aking pinapatunayan na aking nasiyasat ang nagsasalaysay at ang salaysay ay malaya at kusang loob niyang isinagawa.

Doc No.: 254 ;
Page No.: 13 ;
Book No. : 04 ;
Series of 2016.

[Signature]
ATTY. RYAN T. PACABIS
NOTARY PUBLIC
UNTIL DECEMBER 31, 2017
ROLL NO. 63850
PTR NO. 6236813/JAN 08, 2016
IBP NO. 1025013/JAN 12, 2016

21 Nobyembre, 2022

Receiving Copy

His Excellency Ferdinand "Bongbong" Romualdez Marcos, Jr.
President
Republic of the Philippines

Mahal Na Pangulo:

Taus-puso po akong humihingi ng paumanhin at pang-unawa sa mapangahas kong paggambala sa inyo kahit alam ko pong kulang na kulang ang panahon at atensyon ninyo para sa maraming suliranin na kinakaharap ng bansa. Tatanggapin kong maluwag sa kalooban ano man po ang kahihinatnan ng liham na ito. Ako po ay isang katutubong Pal'awan, may edad na, at halos walang pormal na pinag-aralan, subalit likas lang po akong palakaibigan at madaling makisalamuha't magtanung-tanong; bagay na nakakatulong nang malaki upang pangatawanan ang pangangalaga sa kapanan at karapatan ng anim ko pang mga kapatid, sampu ng aming mga pamilya.

Sumulat po ako sa inyo dahil sa kagustuhang magkaroon ng isang pinal, makatao, at makatarungang solusyon ang malaking suliraning bumabalot sa humigit-kumulang limandaang (500) ektaryang kalupaang pagmamay-ari ng aming pamilya ng maraming henerasyon na. Napakaganda po ng lupa na ito at angkop na angkop sa agrikultura, kaya't nakakapanghihinayang na nananatiling nakatiwangwang lamang ito; na halos walang produkto mga tatlong dekada na ngayon, mula noong nasadlak ito sa hindi makatarungang pag-aangkin ng mga taong minsan ay inunawa at pinagkatiwalaan ng pamilya namin subali't hindi tumupad ng pangako at katapatan sa kabutihan ng aming Ama. Kalakip po ng liham kong ito ang mga dokumento ng mga testimonyang naglalahad ng buong katotohanan hinggil sa kalupaang itong napapagitnaan ng dalawang malalaking ilog, at malapit lang sa kabayanan. Katabi rin lang po ito ng kongkretong National Highway na katatapos lamang.

Nag-aagawan, palipat-lipat at papalit-palit ang claim ng mga nakabili sanhi ng mga pagbebentang hindi naman naaayon sa tamang proseso dahil walang malinaw na batayan sa pagtukoy ng pagmamay-ari. Ito po ay nag-ugat sa kagagawan ng ilang mga lider at ilang mga kasapi ng mga asosasyong pilit na umaangkin sa buong kalupaan, samantalang isandaang (100) ektarya lamang ang pinahintulutan sa mga ito ng aming Ama na sakahin noong una pa lang; mga taong nagkaganito man ay malaki pa ring di hamak ang nagawang kabutihan dahil napa-"reclassify" din naman nila ang nasabing kalupaan at ito nga ay Alienable and Disposable na ngayon; bagay na mahirap naming magawa, kung magagawa man.

Kaya't bilang kinatawan ng aming angkan, nagpasya po akong magpatulong sa dalawang retiradong kaibigang pinaniniwalaan kong may sapat na kaalaman, pang-unawa at tamang pananaw, at tulong-tulong na binuo namin ang isang "win-win solution" na inaakala naming magbibigay ng patas na pagkakataon sa lahat ng kinaukulan. Ang isa rito ay si **Ginoong Efren Cordeta** (Mobile 09183823583), dating Department Manager ng Warehousing & Cold Storage, Packaging and Shipping Operations ng Dole Philippines (Dolefil) sa ilalim ng General Manager noong si **Ginoong Senen C. Bacani**, na minsa'y naging Secretary of Agriculture din. Nakausap din po ni Mr. Cordeta ang kakilalang Regional Executive Director DA MiMaRoPa na si **Ginoong Antonio Gerundio**, bago pa man nagretiro ang butihing Direktor noong Agosto 16, 2022; patungkol sa posibilidad ng pagtatatag ng industriya ng pinya sa bayan ng Rizal. Kaya't kalakip po sa sulat kong ito ang dalawang basic documents na ginamit nila sa kanilang pag-uusap ("**Proposal...**" and "**Compelling Reasons...**"). Ang isa pang kaibigang sinasabi ko ay si **Ginoong Rudy Sanico** (Mobile 09285519743), na nagtrabaho bilang Section Manager for Pineapple Plantation Operations ng Del Monte, at marami pang pribadong kumpanya, bago siya pumasok at nagsilbi sa Pamahalaan bilang National Director, Air Sector, DOTr, mula taong 1998 hanggang sa siya'y nagretiro noong 2004.

Mataas po ang tiwala at respeto namin sa kakayahan, katapatan at tamang pananaw ng kasalukuyang pamunuan ng Pamahalaang Bayan, sa pangunguna ni **Kgg. Norman S. Ong**, kaya't lubos ang paniniwala naming ito na ang tamang panahon para matuldukan ang napakatagal nang problemang ito, na maaaring maging isang "social volcano" na puwedeng sumabog ano mang oras kapag hindi naagapan. Sa kabilang dako naman, napakagandang oportunidad po ito upang maituwid sa tamang direksyon ang nasasayang na enerhiya, sipag at pagsisikap ng lahat na nagbuwis na ng pagod pera at panahon para sa kaipala'y mailap na progresong sa ngayon ay abot-kamay na, kung kakasihan ang lahat ng Panginoon.

Lubos na gumagalang at nagpapasalamat,

Palok Basal
PALOK A. BASAL (MOBILE NOS: 09979831205 / 09262151501)

Cc: Her Excellency VP Sara Z. Duterte; Hon. Governor Dennis M. Socrates; Hon. Mayor Norman S. Ong